

Velem azonban Uram, nevedért
bánj kegyesen, Uram,
és mivel irgalmad jóságos,
szabadíts meg engem!

Zsolt 109,21

Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

LXXXI. évf. 14. • (3997.)
2025. április 6. • Ára 445 Ft

„Szeretek csapatban dolgozni”

Beszélgetés Écsy Gáborral, a Magyar Örökség díjas Katolikus Karitászs leköszönő igazgatójával

Fotó: Fábrián Attila

Papi szolgálata mellett 2008 óta országos igazgatója a Magyar Katolikus Egyház hivatalos segélyszervezetének, az idén Magyar Örökség díjban részesült Katolikus Karitásznak, de már 1997-ben a szervezet kötelékében dolgozott az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Szent Erzsébet Karitászs Központjának igazgatójaként. Écsy Gáborral beszélgettünk, aki nemzeti ünnepünk alkalmával, március 14-én a Magyar Érdemrend lovagkeresztje kitüntetésben részesült.

– Beszélgetésünk előtt néhány nappal vette át az állami kitüntetést, amihez gratulálunk! Nemrég Bajóton indította el a Zöldellő kertek elnevezésű projektet: a Katolikus Karitászs több mint egy évtizede segíti a rászoruló családokat vetőmagokkal. De ez csak egy szelete a szervezet tevékenységének, amely a rendszerváltozás után indult újra. Hogyan emlékezik erre a „hőskorra”?

– A Karitászs újraindulását egyházmegyénkben az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye zsinata előzte meg, amely kimondta, hogy karitászcsoportokat kell szervezni minden plébánián, és létre kell hozni

az egyházmegyei központot is. Ez lett a Szent Erzsébet Karitászs Központ, amely ugyanott kezdhetett meg a működését, ahol 1931-ben megalakult, Budapesten, a Hunyadi téren. Bajzáth Ferenc atya vezetésével beindult a karitászsélet, lelkes önkéntesekből verbuválódtak a plébániai csoportok, öröm volt velük dolgozni.

– 1997-ben Ön lett a Szent Erzsébet Karitászs Központ vezetője.

– Paskai László bíboros úrtól két évre kaptam a megbízást, aztán huszonegy esztendő lett belőle. Ez idő alatt láttam a plébánosi feladataimat is.

(Folytatás a 9. oldalon)

A „távoli országból” a szeretet az igazi hazaút

Paul Gallagher érsek a Szent István-bazilikában mutatott be szentmisét

A gyűlölet nyilai közt is tudunk szeretni
3. oldal

Paul Richard Gallagher érsek, a Szentszék államokkal és nemzetközi szervezetekkel fenntartott kapcsolatokért felelős titkára március 27. és 30. között zajló, négy napos magyarországi látogatása keretében nagyböjt negyedik vasárnapján, március 30-án szentmisét mutatott be Budapesten, a Szent István-bazilikában.

(Folytatás a 7. oldalon)

Egy elvetett mag

Konferencia Bódi Mária Magdolnáról Veszprémben

Egy nappal Isten szolgálója Bódi Mária Magdolna halálának 80. évfordulója után és csaknem egy hónappal a boldoggá avatása előtt, március 24-én konferenciát tartottak Bódi Mária Magdolna nyomában címmel a vértanú életéről, lelkeségéről a Veszprémi Érseki Főiskolán. A rendezvényen Udvardy György érsek meghirdette a „Bódi Mária Magdolna 80” jubileumi programsorozatot.

(Folytatás az 5. oldalon)

Szállásadókat és táborozókat hív a Szentjánosbogár közösség

Huszár Domonkossal és Vascsák Fruzsínával beszélgettünk a nyári lelki napokról

Szállásadókat keres és táborozókat hív az idén harmincöt éves Szentjánosbogár közösség. Június 29. és július 4. között Bóly, Kerepes, Jászfényszaru és Taksony ad majd helyet a Gyerek és Kamasz Lelki Napoknak, melyre a 2009 és 2015 között született táborozókat várják. A mezőkövesdi és a nyírbátori Ifjúsági Lelki Napokon július 13. és 19. között pedig a 2003 és 2009 között született fiatalok szerezhetnek életre szóló élményeket. A táborokra májustól lehet jelentkezni a santjanosbogar.hu honlapon.

A nyári lelki napokon, melyeken négyszáz-ötszáz fiatal vesz részt, összesen százötven önkéntes dolgozik. Egy részük már tíz hónappal korábban megkezdte a munkát. Hatalmas az előkészület és a várakozás a szentjánosbogarak körében. A táborokra

a vendéglátó településen élő gyerekek szintén jelentkezhetnek. Mint minden évben, idén is számítanak azokra, akik otthonukat megnyitva szállást adnak az ország különböző pontjairól érkező fiataloknak.

(Folytatás a 8. oldalon)

Mértékadó

Kultúra • Tv- és rádióműsor
2025. április 7-13.

Látogatás a Bódi
Kunsthistorisches
Museumban
Ferenc pápa önéletrajzi kötetéről
Színház: 116 ezrelék. Részletek
Film: Kamaszok

ISSN 0133-1205

Élet Krisztus szolgálatában

Találkozunk Bódi Mária Magdolna boldoggá avatásán!

Regisztráció és bővebb információ a bodimariamagdolna.hu honlapon

VESZPRÉMI ÉRSEKSÉG
Útunk léte a jóval ennél

Az Úr lábához helyezve a múltunk terhét

Lábadozása miatt március 26-án délelőtt a Szentatya nem tudta megtartani a szokásos szerdai általános kihallgatást, a Szentszék viszont közzétette az erre az alkalomra készített katekézisének szövegét. Ez folytatása a Jézus Krisztusról, a mi reménységünkről szóló jubileumi katekézissorozatnak. Ezekben a hetekben a katekézések Jézus találkozásait veszik sorra. A beszéd témája: A samariai asszony – „Adj innom!” (Jn 4,7). Az alábbiakban Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását közreadjuk.

Jézus itt mindenekelőtt annak az asszonynak a megmenekülésére szomjazik. „Aki inni kért – mondja Szent Agoston –, ennek az asszonynak a hitére szomjazott” (Tizenötödik homília, 11). Míg Nikodémus éjszaka ment Jézushoz, itt Jézus délben találkozik a samariai asszonnyal, amikor a legnagyobb világosság van.

Ez ugyanis a feltárlás pillanata. Jézus Messiásként ismereti meg magát az asszonnyal, és az ő életére is fényt derít. Segít neki, hogy új módon olvassa élettörténetét, mely bonyolult és fájdalmas: öt férje volt, és most egy hatodik férfival él

együtt, aki nem a férje. A hatos szám nem véletlen, hanem általában a tökéletlenséget jelzi. Talán a hetedik hitvesre utal, aki végre ki tudja elégíteni a nőnek a szeretetvágyát. S ez a hitves csakis Jézus lehet. Amikor rájön, hogy Jézus ismeri az életét, az asszony a zsidókat és a samariaiakat megosztó vallási kérdésre tereli a beszélgetést. Ez néha velünk is megtörténik, amikor imádkozunk: amikor Isten megérinti problémás életünket, néha beleveszünk a gondolatainkba, melyek a sikeres imádság illúzióját keltik bennünk. A valóságban védőfalakat emel-

tünk. Az Úr viszont mindig nagyobb, és azt a samariai asszonyt, akivel a kulturális hagyományok szerint beszélnie sem lett volna szabad, a legnagyobb kinyilatkoztatással ajándékozza meg: az Atyáról beszél neki, akit lélekben és igazságban kell imádni. És amikor az asszony, ismét meglepődve, megjegyzi, hogy ezekben a dolgokban jobb lenne megvárni a Messiást, azt mondja neki: „Én vagyok az, aki veled beszélek” (Jn 4,26).

Olyan ez, mint egy szerelmi vallomás: akire vársz, az én vagyok; az, aki végre képes válaszolni a szeretetvágyadra.

Ezen a ponton az asszony felpattan, és rohan, hogy hívja a falubelieket, mert éppen a szeretet megtapasztalásából fakad a küldetés. És mi mást hirdethetett volna nekik, mint azt a tapasztalatát, hogy megértésre, elfogadásra, megbocsátásra lett? Ez a kép elgondolkodtathat bennünket az evangélizálás új útjainak kereséséről. A samariai asszony, mint egy szerelmes, ott felejtí korszóját Jézus lábánál. Annak a fején hordott korsónak a súlya hazafelé tartva mindig emlékeztette őt állapotára, gyöttrődéssel teli életére. Most viszont a korsó Jézus lábához van téve. A múlt többé nem teher; a samariai asszony megbékélt önmagával. És ránk is ez érvényes: ahhoz, hogy útnak indulhassunk hirdetni az evangéliumot, először az Úr lábához kell helyeznünk élettörténetünk súlyát, át kell adnunk neki múltunk terhét. Csak önmagukkal megbékélt emberek tudják továbbadni az evangéliumot. Kedves testvéreim, ne veszítsük el a reményt! Ha életünk terhesnek, bonyolultnak tűnik is, vagy ha egyenesen úgy érezzük, hogy elrontottuk, mindig lehetőségünk van arra, hogy átadjuk Istennek, és újrakezdjük utunkat. Isten irgalmasság, és mindig vár ránk!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

Kedves testvéreim!
Miután elmékedtünk Jézus találkozásán Nikodémussal, aki útnak indult és felkereste Jézust, ma azokról a pillanatokról elmékedünk, amikor úgy tűnik, mintha Jézus éppen ott várt volna ránk, életünknek annál a bizonyos útkereszteződésénél. Ezek olyan találkozások, amelyek meglepnek bennünket, s eleinte talán még egy kicsit kétkedők is vagyunk: próbálunk óvatossá lenni és megérteni, mi történik. Valószínűleg ez volt a János-evangéliumának negyedik fejezetében említett samariai asszony tapasztalata is (vö. Jn 4,5–26). Nem számított arra, hogy délben egy férfit talál a kútnál, sőt azt remélte, hogy egyáltalán nem talál ott senkit, hiszen szokatlan órában, tikkasztó hőségben megy vízért a kúthoz. Ez az asszony talán szégyelli az életét, talán úgy érzi, hogy mások megítélik, elítélik, nem értik meg, s emiatt elszigetelődött, megszakította a kapcsolatot mindenkiel.

Ahhoz, hogy Júdeából Galileába menjen, Jézus más útvonalat is választhatott volna, nem kellett volna átmennie Samarián. Biztonságosabb is lett volna, tekintve a zsidók és a samariaiak közti feszült viszonyt. Ehelyett ő ott akar áthaladni, és éppen abban az órában áll meg annál a kútnál! Jézus vár ránk, s úgy intézi, hogy épp akkor találjunk rá, amikor azt hisszük, hogy már nincs remény számunkra. A kút az ókori Közel-Keleten találkozók helye, ahol néha házasságok is kötődnek, eljegyzési helyszín. Jézus segíteni akar ennek az asszonynak annak megértésében, hogy hol keresse az igazi választ szeretetvágyára. A vágy témája alapvető fontosságú ennek a találkozásnak a megértéséhez. Jézus az első, aki kifejezi vágyát: „Adj innom!” (Jn 4,10). A beszélgetésbe elegyedés érdekében Jézus gyengének mutatja magát, így megnyugtatja a másikat; eléri, hogy az ne ijedjen meg. A szomjúság gyakran a vágy képe, a Bibliában is. De

Ferenc pápa imádkozik a délkelet-ázsiai földrengés áldozataiért

A Szentatya közelségét fejezte ki, és imádkozik a pusztító földrengés által sújtott mianmari és thaiföldi emberekért. Folyamatosan van a károk mértékének felmérése, és emelkedik az áldozatok száma.

Ferenc pápa kifejezte lelki közelségét a pénteken 7,7-es erősségű földrengés által sújtott Mianmar és Thaiföld lakosságához. Március 28-án, pénteken küldött táviratában a Szentatya fájdalomnak adott hangot az emberéletek elvesztése és a nagymértékű pusztítás miatt.

A pápa szívből jövő imákat mondott az elhunytak lelki üdvéért, és lelki közelségéről biztosította mindazokat, akiket ez a tragédia érintett. Megemlékezett a mentésben részt vevő minden személyről is, és azért imádkozik, hogy „a lelki és a kitarás isteni ajándéka támogassa őket a sérültek és a kitelepítettek ellátásában”.

A segélyszervezetek küzdenek a súlyos humanitárius szükségletek felmérésével. A Richter-skála szerinti 7,7-es erősségű földrengés helyi idő szerint dél körül (06:00 GMT) történt, négy kisebb, egymást követő utóreggesszel, amelyek 4,5 és 6,6 közötti erősségűek voltak.

A helyzet továbbra is súlyos, a károk teljes mértéke továbbra sem ismert. A katonai junta irányítása alatt álló Mianmar régóta szenved a kommunikációs kihívásoktól és az információhoz való hozzáférés nehézségeitől. Bár a halálos áldozatok számát még nem erősítették meg, az országban működő mentőszolgálatok hatalmasnak minősítették a károkat, arra utalva, hogy az áldozatok száma valószínűleg több százra tehető. Naypyidaw egyik jelentős kórházát „tömeges áldozatok sújtotta területté” nyilvánították; több száz sebesültet kezelnek az épületen kívül. A mianmari kormány hangsúlyozta, hogy a legsúlyosabban érintett területeken nagy szükség van véradásra.

A katasztrófa következtében hat régióban rendkívüli állapotot hirdettek ki.

Fotó: Sai Aung Main/AFP

A földrengés hatásának pontos kiterjedése továbbra is bizonytalan.

A rengések a szomszédos Thaiföldön is érezhetőek voltak. Bangkokban három építőmunkás meghalt, sokan megsérültek, amikor egy még építés alatt álló, sokemeletes épület összeomlott. Thaiföld miniszterelnök-helyettesének közlése szerint 81 ember rekedt a romok alatt. Bangkokot is katasztrófa sújtotta területté nyilvánították.

Mianmarban már ezt a válsághelyzetet megelőzően is több mint három-

millió ember kényszerült lakóhelyének elhagyására az országon belül, és a lakosság több mint egyharmada szorult sürgős humanitárius segítségre. A földrengés epicentruma Mianmar középső részén található, egy olyan régióban, amely mélyen érintett a jelenleg is zajló konfliktusban. A földrengés még bonyolultabbá teszi a segélyszállítást.

Kínai sajtóértesülések szerint a földrengések Jünnan és Szecsuan tartományokban is érezhetőek voltak, sérüléseket eredményezve és károkat okozva lakóépületekben az észak-mianmari határon fekvő Ruili városában. Kambodzsza, Banglades és India is rengésekről számolt be.

Ferenc pápa és a hívek részéről a világ minden tájáról imádságukról biztosítják az érintetteket. A humanitárius erőfeszítések igyekeznek minimalizálni a tragédia mértékét és a lehető legtöbb életet megmenteni.

Forrás: Vatikáni Rádió

A délkelet-ázsiai földrengés károsultjait ötmillió forinttal támogatja a Katolikus Karitás

A Katolikus Karitás ötmillió forintos gyorssegéllyel támogatja a Thaiföldet és Mianmart sújtó pusztító, március 28-i földrengés károsultjait, és országos adománygyűjtést hirdet a mielőbbi humanitárius segítségnyújtás érdekében.

A Nemzetközi Karitás már megkezdte a segítségnyújtást Mianmarban és Thaiföldön. A Katolikus Karitás ötmillió forint gyorssegélyt biztosít saját forrásból, és adománygyűjtést indít a földrengés áldozatainak támogatására. A pénzadományokat a helyi és nemzetközi Karitás hálózatán keresztül juttatják el, és elsősorban gyorssegélyre, ételre, ideiglenes szállásra, valamint sürgősségi orvosi ellátásra fordítják.

A támogatás lehetséges módjai: Online adományozás: Katolikus Karitás (A pénzadományok felajánlásánál kérjük a „délkelet-ázsiai földrengés” adománycél megjelölését.) Átutalás: 12011148-00124534-00100008 (Közlemény: „délkelet-ázsiai földrengés”) Adományvonal: a 1356-os szám hívásával hívásonként 500 Ft-tal járulhat hozzá a segítségnyújtáshoz. Kérjük, adományaikkal támogassák a katasztrófa károsultjait!

Magyar nyelven is elérhető a jubileumi szentév himnusza

A 2025-ös jubileumi szentév himnuszt immár magyar nyelven is meghallgathatjuk a váci székesegyházban működő Szent Cecília Kórus előadásában. Vezényel Varga László, orgonán közreműködik Kovács Balázs székesegyházi kántor. A felvételt az Országos Lelkipásztori Intézet (OLI) YouTube-csatornáján tették közzé március 27-én.

„A remény zarándokai” mottóval meghirdetett 2025-ös szentévhez kapcsolódó himnusz dallamát egy mantovai karvezető, Francesco Meneghello jegyzi, teológus Pierangelo Sequeri teológus és zenetudós írta.

A mű 2023-ban csendült fel először a Sixtus-kápolna kóru-

hallgatható a váci székesegyház Szent Cecília Kórusa jóvoltából.

Refrén: Benned bízom, Jézus, szép reményem, Téged áldjon, dicséren az ének! Örök fényem, Igazság és Élet, az úton mindig Te vezess!

1. Minden ember, minden nép és nemzet Igéd által megtalálja fényed. Ifjak, lányok, akik tévelyegnek, áldott Jézus, békét lelnék benned. (ref.)

2. Ahogy Isten szeretettel néz ránk, új nap virrad reménysugarával. Föld és ég is megújul ma benne, így ad nekünk új életet Lelke. (ref.)

3. Tekints fel és indulj el az úton! Isten megtart, lépteidet óvja. Nézd, ki értünk emberré lett egykor! Vele járva örök élet vár ránk. (ref.)

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia, a Magyar Liturgikus és Egyházzenei Intézet és az Országos Lelki-

sának előadásában. Miután a himnusz szövegének dallamra illesztett magyar nyelvű fordítását Fábry Kornél esztergom-budapesti segédpüspök és Varga László, a váci székesegyház karnagya elkészítették, immár magyar nyelven is meg-

pásztori Intézet a himnusz hivatalos kottája mellett nemrég közreadta a orgona- és gitárkísérettel ellátott verziókat is.

Forrás: Országos Lelkipásztori Intézet
Fotó: Szent Cecília Kórus

A gyűlölet nyilai közt is tudunk szeretni

Nagyböjti lelkinap Erdő Péter bíborossal Kaposváron

A Plébániai Unió papi közösségének hívására március 29-én nagy sokaság vett részt az Erdő Péter bíboros, prímás vezetésével tartott nagyböjti lelkinapon Kaposváron, a Szent Kereszt-templomban. Erdő Péter a keresztény reményről tanított, amely megerősíti bennünk, hogy a „világ nincs egyedül, mert olyan, mindenható Isten hívta létre és kíséri, aki célt tűzött elénk, és végtelenül szeret minket”.

Három órakor kezdődött a lelkinap a Donner városrészben található Szent Kereszt-templomban. A Plébániai Unió tagjai – Vörös Péter, Kisiván Csaba és Antal Zsolt – már két órától az előkészületekkel foglalkoztak. Fél háromtól érkeztek a hívek, s a három pap és a közösség néhány tagja fogadta őket. Ismerősként üdvözöltek mindenkit, jutott idejük a beszélgetésre is.

A három atya a nagyböjti lelkinapot is a szokásos munkamegosztás szerint készítette elő: ki-ki azt vállalta belőle, ami az erőssége. Mindhárman az esztergomi szemináriumban végeztek. Ma is erős a kötődésük az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyéhez, s igyekeznek ápolni ezt a kapcsolatot: rendszeresen hívnak meg előadónak ottani atyákat a rendezvényeikre, legyen szó nagyböjti lelkinapról, lelkipályakorlatról vagy ifjúsági programról. Idén az ifjúsági tábor helyszíne is Esztergom lesz.

Köszöntőjében Kisiván Csaba a kapcsolatot gazdagító értékekről beszélt, s kiemelte, milyen nagy megtiszteltetésnek éli meg a kaposváriak, hogy a magyar Egyház prímását köszönthetik városukban.

A lelkinap programja Erdő Péter bíboros előadásával kez-

dődött, ezt keresztút követte, majd a közösség együtt ünnepelte a szentmisét.

Erdő Péter bíboros elmélkedésének témája a remény volt. Ervin Gábor vértanúhálalt halt pap gondolataival – a főegyházmegye március 28-án jelentette be boldoggáavatási eljárása megindítását –, mintegy a remény himnuszával kezdte beszédét: A keresztény remény csodákat művel, erőt ad tisztának maradni, a „gyűlölet nyilai közt szeretni”, ami „nagyobb csoda, mintha Isten megakadályozná a szenvedést”.

A bíboros arra hívta fel a figyelmet, hogy az értékesítés, a háborúk idején az egyik bűn vonja maga után a másikat, s elárassza az emberi közösséget. A kereszténység válasza erre Jézus Krisztus, aki meghalt és feltámadt értünk, aki legyőzte a bűnt és a halált. Így a kereszténység a remény vallása. Ferenc pápa azt kéri tőlünk, legyünk „a remény zarándokai”, vállaljuk a bűnbánat és a vezeklés cselekedeteit, adjunk számot őszintén reményünk okáról és tárgyáról.

A mai kor emberére is érvényes, hogy reménykednünk kell egy végső, teljes, közösségi jellegű, örök boldogságban Isten szeretetében és társaságában, de új módon kell tekin-

tenünk az emberi közösségre. Az ember technikailag sok mindent meg tud oldani, de ki kell választania kutatásainak, anyagi és szellemi erőfeszítéseinek céljait. Másként alakul a választás akkor, ha bízunk abban, hogy a világ nincs egyedül, mert olyan, mindenható Isten hívta létre és kíséri útján, aki célt tűzött elénk, és végtelenül szeret minket. Ez a meggyőződés ugyanis optimizmust és bizalmat ad, s így a pusztító és világi katasztrófák ellenére is értékesnek találjuk az életünket.

Ez a világfelfogás arra is kötelez minket, hogy nap mint nap keressük Isten akaratát. Az igazság, az igazságosság, a szeretet és a szabadság olyan zsinórmértékek, amelyek az emberi közösségek tájékozódá-

sát irányítani tudják. Ha ilyen reménység vezet bennünket, arra is törekednünk kell, hogy a tudomány és technika javából egy nép se legyen kizárva, s ne a piaci nyereség, hanem az ember igazi szükséglete legyen gazdasági tevékenységünk szervező ereje.

Erdő Péter Az Egyház társadalmi tanításának kompendiumából idézve hangsúlyozta: „A nemzetközi együttélés megkívánja a részleges és az egyetemes közötti egyensúlyt: ennek megvalósítására hivatott minden-

nemzet, melyeknek első számú kötelessége a többi néppel szembeni békés, tiszteletteljes és szolidáris magatartás” (157). A gazdasági tevékenységnek és az anyagi gyarapodásnak tehát az ember és a társadalom szolgálatában kell állnia, és aki a hit, a remény és a szeretet által Krisztus tanítványává szegődik, az képessé válik arra, hogy a gazdaságot a megszentelődés helyévé tegye, s kifejezésre juttassa „az emberit felülmúló szeretetet és szolidaritást”. Így valami több valósul meg, egy olyan életstílus, amelyet átvilágít a remény és Isten akaratának keresése – hangzott el a bíboros tanításában.

Az előadást követő keresztutat Erdő Péter bíboros vezette, az egyes állomások elmélkedő

imáit a plébániai közösség tagjai olvasták fel. Jézus szenvedéséről és áldozatáról elmélkedve a résztvevők azért imádkoztak, hogy életükben felismerjék a kihívásokat és az azokban rejlő értelmet. Kitérőként fohászoltak a nehézségekben, és kérték Istent, hogy a „szeretete fényével világítsa útjukat”.

A szentmisére külön kórus állt össze, taizéi dalokat válogattak erre az alkalomra, segítve a lelki elmélyülést. A liturgia főcelebránsa és szónoka Erdő Péter bíboros volt. Nagy számú ministráncscapat kísérte a bevonulást.

A szentmise elején Szita Károly, Kaposvár polgármestere köszöntötte Erdő Péter bíborost és a híveket. A főpásztor homíliájában a tekozló fiúról szóló evangéliumi példázathoz kapcsolódva hangsúlyozta: „Jézus nem a törvénytisztelő ember igyekezetét becsüli le, hanem Isten irgalmáról beszél. Arról, hogy meghívja, visszahívja ez a szerető atya azt is, aki eltékozolta az életét, azt is, aki bűnösneként elfordult, eltávolodott Istentől.”

A bíboros rámutatott: „Nem csak Izrael és az Egyház nagy dinamikájáról szól azonban ez a példabeszéd. Nem csak Jézus koráról, nem csak az első keresztényekről. Szól ez a példabeszéd nekünk is, amennyiben mi magunk is tekozló fiúk vagyunk. Térjünk vissza az Atyához, mindenki számára van irgalom! Szól nekünk is, amennyiben szomorú emberek vagyunk, mert úgy érezzük, hogy a világ nagyon eltávolodott Istentől. Talán csak kevesen, talán mi lennénk azok, akik még kitartunk, de milyen borzalmas a távolság az átlagember és aközött, amit Krisztus tanított. Ettől azonban nem szabad megijednünk. Ebben is vigasztalást jelent ez az evangélium. Akármilyen mesz-

szé vannak is az emberek, akár a többség is, ők is meghívást kaptak, ők is visszavárt tekozló fiúk, ők is a mi testvéreink, akiket talán még segíteni is kell, visszahívni, és semmiképpen sem ellenszenvvel és féltékenységgel nézni, ha a távolból talán közeledik valamelyikük.”

„Keresztény küldetésünk alapvetően missziós küldetés – hangsúlyozta a főpásztor, majd rámutatott: – Az Egyháznak nem az a célja elsősorban, hogy olyan közösségeket teremtsen, amelyeknek a tagjai jól érzik magukat egymás társaságában, és kellemesen, kulturáltan töltik az időt. Manapság persze ez is szép dolog, ezt is meg kell becsülni, de távol állunk küldetésünk teljességétől, ha azt hisszük, hogy ebben merül ki keresztény mivoltunk. És minél inkább elveszettnek érzi magát körülöttünk a világ, minél inkább világtalanságra és útmutatásra vágyik, de csalódással és undorral tekint minden régebről ismert vagy ismertnek hitt megoldás felé, annál inkább nekünk kell lépni, elébe menni az atya módjára mindenkinek, aki kétségbeesve keresi a helyét ebben a világban. Misszióink tehát magának Istennek a tervét hajlja végre, magának Krisztusnak a küldetésében részesül. Ilyen örömmel és felelősséggel igyekezzünk teljesíteni ezt, különösen most, a reménység évében” – mondta homíliája zárásaként Erdő Péter.

A szentmise végén Kisiván Csaba köszönetet mondott mindazoknak, akik közreműködtek a lelkinap megvalósulásában. Távozáskor a Plébániai Unió papjai személyesen köszöntek el a hívektől, akik még hosszan beszélgettek a templom előtti téren.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Nyolcvan éve, 1945. március 29-én hunyt el Serédi Jusztinián bíboros, prímás, esztergomi érsek, bencés szerzetes, kánonjogász. Az alábbiakban Erdő Péter bíboros, prímás megemlékezését adjuk közre.

1945. március 29-én váratlanul hunyt el Esztergomban főegyházmegyei és a magyar egyház pásztor, Serédi Jusztinián bíboros, prímás. Csernoch János utódként 1927. november 29-től töltötte be a primási tisztséget. 1884. április 23-án példás keresztény életet élő szülők tizedik gyermekeként látta meg a napvilágot Deákiban. 1901-ben lépett be Pannonhalmán a bencés noviciátusba, ekkor kapta a Jusztinián nevet. 1904-től Rómában folytatta tanulmányait, ahol Pierre Bastien bencés professzor, a szerzetesjog ismert szakértője volt a mestere. Ő mutatta be Pietro Gasparri bíborosnak, aki a készülő Egyházi Törvénykönyv munkálatait koordinálta. Így került Gasparri bíboros mellé. Az ő munkáját segítette éveken át a törvénykönyv előkészítésében. Neve összeforrt az 1917-es Egyházi Törvénykönyv kidolgozásával és forrásainak azonosításával. A források kérdése annak idején, de ha a dolgok mélyére nézünk, még ma is központi probléma Egyházunk fegyelme és élete számára.

Gondoljunk csak arra, hogy a 787-ben tartott második Nikaiai Zsinat, amit hetedik egyetemes zsinatként

ismer el mind a Katolikus, mind az Ortodox Egyház, első kánonjában kijelentette: „teljes szívvel elfogadjuk az isteni kánonokat, és ujjongunk miattuk, mint aki sok zsákmányt ejtett, megerősítjük a maguk egészében és változtatás nélkül rendelkezéseik tartalmát, ahogyan azt a Lélek szent harsonái, a dicsőséges apostolok kifejtették, a hat egyetemes zsinat, a helyi zsinatok, amelyek ilyen rendelkezések kiadására gyűltek egybe, és szent atyáink meghatározták; mert

„Szemében fény élt”

Nyolcvan éve halt meg Serédi Jusztinián bíboros

mindnyájan, kivétel nélkül ugyanattól a Lélektől megvilágosítva döntöttek el, ami számunkra hasznos. Azokat, akiket anatómával sújtottak, mi is azzal büntetjük, és akiket letettek, mi is letesszük, akiket kiközösítettek, mi is kiközösítjük, és akik méltók voltak a kánoni büntetésre, azokat mi is ugyanazzal a büntetéssel sújtjuk. «Ne legyetek kapzsjak, elégedjétek meg azzal, amitek van!» – kiáltja nekünk nyíltan az isteni apostol, Pál, aki felemelkedett a harmadik égig és kimondhatatlan szavakat hallott.” Ez az egyetemes zsinati határozat az Ortodox Egyház számára azt jelentette, hogy ezek a kánonok nem változtathatók meg. A Katolikus Egyházban is probléma volt a kodifikáció. Ezért az 1917-es Egyházi Törvénykönyv hatodik kánonja kimondta, hogy „a Kódex az eddig érvényes fegyelmet tartalmazza általában, bár kellő változtatásokat is hoz”. Vagyis a fegyvelmi hagyomány és az Egyház meghatározó értékű szent hagyománya közti szoros kapcsolatot a latin kodifikáció során is szem előtt kellett tartani. Tudatában voltak a törvénykönyv kidolgozói, hogy nem járhatnak el önkényesen, hogy nem üres kézzel elmélkedjenek azon, hogy mi lehet a legjobb és

legcélszerűbb, hanem a kánoni hagyomány értékeit kell megőrizniük és alkalmazniuk. Ezért volt olyan fontos, hogy az 1917-ben kiadott törvénykönyv legitimitását ne pusztán a pápai akarat indokolja, hanem az egyes kánonok alatt feltüntetessék azokat a korábbi egyházi jogi forrásokat is, amelyekből az új szöveg tartalmának lényegét merítették. A Kódex ilyen lábjegyzetes kiadása azonban még nem tűnt elegendőnek, hanem külön könyvsorozatban kibocsátották magukat ezeket a régi forrásokhoz is. Ezek összeállítását és sajtó alá rendezését Serédi Jusztinián elvégeztette érdeme volt.

Miközben ő az Egyház egész hagyományát és fegyelmét dolgozta fel, új kihívásként nehezedett rá az esztergomi érseki küldetés. Sokszor a magyar egyházi történelekből az ő személyes véleménye nehezen kioldható. Csernoch János ugyanis az egyházi élet alapvető szerkezetét már előzőleg meghatározta. Azonban Serédi prímás nevéhez fűződik az eucharisztikus kongresszus megrendezése, vagy olyan embermentő szervezetek megalkotása, mint a Magyar Szent Kereszt Egyesület, amelynek tükára 1944-ben a vértanú sorsú Ervin

Gábor volt, akinek boldoggáavatási eljárását a közelmúltban indítottuk el. Serédi prímás emberségének, lelkipásztori szeretetének számos tanújelét őrizi az emlékezet. Közjogi szerepe volt az, aminek felelőssége súlyos teherként nehezedett a lelkére. Adózzunk emlékének Berda József versével!

A CSEREPES FIA HALT MEG

Kit égő szíve ölt meg,
a nemesebb izgalom;
ím, fekszik a nagy Bíboros
komor ravatalon.

A cserepes fia halt meg,
az Egyház Doktora;
az Ördög kénye marta meg,
a zsarnokok kora.

Te érzékeny férfi-lelek,
réveteg papi arc,
hogy bírtad volna tovább?
Isten-ölő volt a harc!

Bíbor uszályban, áldást
osztva, nem vonulsz már végig,
magas termeted enyészvén,
szárnyat nyert az égig!

Emelkedj szép fájdalom,
sugározd az Ó arcát!
Szemében fény élt; – oly
tisztá vágy, mint a szabadság!
(1945. április 1.)

Fotó: Magyar Nemzeti Múzeum
Történeti Fényképtár

A BIBLIA ÜZENETE

Növekvő ellentét

Jn 8,1–11

Kézenfekvő, hogy úgy olvassuk a házasságtörő asszonyról szóló jánosi elbeszélést, mint amelyben egy régi, a törvény alapján ítélkező, és egy új, azt meghaladó látásmód ütközik össze, mégpedig úgy, hogy ez az egymásnak feszülés egyúttal Jézus újdonságára is rávilágít.

Ott vannak tehát egyfelől az írástudók és a farizeusok, akik Izrael és az Ószövetség bölcsességének letéteményesei, a törvény szigorú, kompromisszumot nem ismerő megtartásának képviselői. Az ő látóterüket a törvény betűje és az abból fakadó igazságosság határolja be, ezért a helyzet számukra teljesen egyértelmű: aki házasságtörést követ el, az halálbüntetést érdemel. Jézussal való konfrontációjuk célja az, hogy őt is az ószövetségi törvény általuk helyesnek tartott értelmezésébe kényszerítsék bele, az igazságosságnak és az ítéletnek ezekbe a korlátaiba.

A másik oldalon pedig ott áll Jézus, az irgalmas, aki túlelemelkedik e látásmód szűköségén, és egyúttal rámutat a törvény lényegére. Jézus megszabadító gesztusa ugyanis nem a bűn semmissé tétele. Ő úgy képes megmenteni az asszonyt a törvény szakértőinek ítéletétől, hogy közben Mózes törvényének sem mond ellent. Inkább saját személyében mutatja be annak valódi távlatát. Erről tanúskodnak az asszonyhoz intézett szavai: „Én sem ítélek el. Menj, és többé ne vétezzél!” De azt is hozzá

kell tennünk: ez a jézusi szabadítás nem pusztán külsődleges, a fizikai élet megmentése: hiszen nemcsak a megkövezéstől mentesíti a megvádolt asszonyt, hanem belsőleg is. A jézusi szó, találkozás átalakítja azt, aki a jézusi irgalomban személyesen részesül, és képessé teszi arra, hogy ne vétekezzen.

A húsvétvasárnapot megelőző két hét evangéliumai Jézus passiójának távolabbi okait tárják elénk: azt az ellentétet mutatják be, amely Jézus és korának meghatározó személyiségei, a főpapok, írástudók, farizeusok között feszül. A liturgia szövegei egyfajta crescendóként látják ezt a konfliktust: ez az ellentmondás egyre inkább előtérbe kerül, erősödik, mind világosabb lesz, egészen a passió eseményeiig, amikor majd mindenkinek állást kell foglalnia. A házasságtörő asszonyról szóló evangélium mintegy a nyitánya ennek a sornak.

Természetesen tudatában vagyunk annak, hogy e két oldal összeütközéséből Jézus, vagyis az Újszövetség látásmódja kerül ki „morálisan győztesen”. De ne álljunk meg itt: a jézusi cselekvésmódhoz tartozás nem automatizmus! Írástudók és farizeusok nem csak az első századi Jeruzsálemben éltek, a Jézus veszélyes újdonságától való elzárkózás nem az ő kizárólagos sajátosságuk. Ott él ez bennünk is. Vajon mi nyitottak vagyunk-e Jézus személyes, irgalmas, szabadító újdonságára?

Deák Hedvig OP

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Ünnepek és jeles napok
(66.)

A Bizánci Egyháznak van egy csodálatosan szép költeménye az Istenszülő Szűz Máriához: az *Akathisztoz-himnusz*. Ezt a szertartást bármikor végezhető az esztendő folyamán, de a nagyböjt ötödik szombatjára hivatalosan is elő van írva. A naptárunkban ez is jeles nap: az Akathisztoz-szombat.

Ősi himnuszról van szó, amely huszonnégy versszakból áll, illetve egy, azt bevezető stófaból. Szerzőségét és keletkezési körülményeit nem állapíthatók meg pontosan. A kutatók zöme azonban Rómanosz Melódosz (†560) mellé teszi le a voksát. A művet „a kontácionköltészet gyöngyszemeként” szokták emlegetni. Amellett, hogy valóban istentiszteletré készült, igazi költemény: verses alkotás. Eredeti görög szövegében a versszakok a görög abécé egymást követő betűivel kezdődnek. Ezt – sajnos – a magyar fordításban lehetetlen visszaadni úgy, hogy a nagyon pontos teológiai tartalom is megmaradjon. Ez megtapasztalható abban is, hogy a páratlan – és hosszabb – versszakok végén álló „Örvendezz, Eljegyzetlen Jegyese” a mi magyar szövegünkben így hangzik: „Üdvözlégy, Istennek Széplőtelen Jegyese”. Ez meg egyezik az 1800-as évek elején megjelent imakönyvünkben található változattal, valamint azzal, ahogy ma is végezzük. Ámde közben többféle változata volt: „Üdvözlégy, széplőtelen ara”, „Üdvözlégy, örökkészű menyasszony”, „Örvendezz, érintetlen Menyasszony”. A lényeg ugyanaz, de látható az erőfeszítés a pontos tartalom megőrzésére.

Költeményével kapcsolatban meg kell még említenünk, hogy a versszakok sorai azonos

szótagszámúak. Verselésében a himnusz szakít az antik időmértékes verseléssel, és a hangsúlyt veszi alapul. De úgy, hogy minden versszakban ugyanott helyezkednek el a hangsúlyok. Formailag tehát szombathéti szövegre csiszolt költeményről van szó. Csupán egyetlen hiba található benne: az egyik sorba eggyel több szótag került. A himnusz legnagyobb mai kutatója szerint a szerző szándékosan vétette a hibát, mert „egyedül csak a Jóisten tökéletes”.

A himnusz teológiailag nagyon gazdag tartalma két szálon fut. A páratlan – nyolc sorból álló – versszakok Jézus gyermekeségtörténetét énekelik meg. Ezek lezárása mindig az „Alleluja”, amit az éneklésekor háromszor ismétlünk. A páros versszakok két részre tagolódnak, de azonos gondolatot tartalmaznak. Nyolc sor a bevezetőjük, majd a következő tizenkét sor „Üdvözléggel” kezdődik, a vége pedig az említett refrén: „Üdvözlégy, Istennek Széplőtelen Jegyese”. Ezek a versszakok a mariológiai témát fejtegetik. Sokszorosan megéneklék Szűz Mária legnagyobb méltóságát: istenszülői mivoltát. Ebben kap helyet Mária „szűzi anyasága” és „anyai szüzessége”. A nagy misztériumot a kívülállóknak nem tudják megfejteni: „Az ékes beszédű szónokok oly némák, mint a halak, a te színed előtt, Istenszülő, mert nem foghatják fel, miképp történt az, hogy szüzességed sértetlen maradt, és mégis szüültél.” Mi viszont „csodálva és titkot” üdvözlöljük az Istenszülőt.

A himnusz egésze amellet látszik érvelni, hogy Máriában összegződnek az alapvető krisztológiai igazságok.

Ivancsó István

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Az Eucharisztia ünneplése (170/9a)

A betegek áldoztatása, a betegek kenete és a viaticum (szent útravaló) a betegek lelkipásztori ellátásának hármas csúcspontját alkotják. A betegek szentségi ellátásánál a bűnbánat szentségét, a kenetet, némely esetben a bérmálást és az Eucharisziában való részesedést akár többszöri lelkipásztori látogatás előzi meg, mindig az Ige liturgiájával keretezve, amelynek során szeretettel kísérik testvérünket egészen addig a pillanatig, amikor arra kap meghívást, hogy életét teljesen rábízsa arra, aki mindennek eredete, arra, aki egyedülként a Teremtő, különösképpen is a halál órájában. Ebben elsősorban Jézus gyógyító működését követi az Egyház, aki nemcsak a testet, hanem egyszersmind a lelket is orvosolta. A katolikus teológia a *Jakab-levélre* alapozva tárgyalja a betegek szentségét: „Szenved valaki közületet? Imádkozzék! Vidám valaki? Énekeljen zsoltárokat! Beteg valaki köztetek? Hívassa el az egyház presbitereit, azok imádkozzanak fölötte, és kenjék meg őt olajjal az Úr nevében! A hitből fakadó imádság megszabadítja a beteget, és az Úr felszegezi őt, ha pedig bűnökben van, bocsánatot nyer.” (Jak 5,13–15) A presbiterek itt nagy valószínűséggel az egyházi közösség előljáróit jelenti. Az olajjal való megkenés elsősorban nem orvosi tevékenység, hiszen az Úr nevében történik.

Az évszázadok során a keresztény ember exodusának, vagy másképp fogalmazva végső zárandoklatának, három szentsége – a bűnbánat, a betegek kenete és az Eucharisztia szentsége – széles értelemben vett „viaticumként”, azaz az utolsó lépésekhez, a földi életből történő átlépéshez szükséges útravalóként szolgált. Figyelmünket a betegek áldoztatására és az áldoztatás viaticum formájára összpontosítjuk. E két forma összefonódása megvilágítja azt a módot, ahogyan az Egyház a különböző kulturális környezetekben a súlyosan beteg testvéreiről gondoskodott.

Nagy vonalakban három fő szakaszt különböztethetünk meg. Kezdetben a viaticum élesen elkülönült a betegek áldoztatásától, és kizárólag az életveszélyes állapotban lévő betegek számára volt fenntartva. A kereszténység második évezredének folyamán – amikor a kenet a haldoklók szentségévé vált (extrema unctio) – a betegek áldoztatása és a viaticum a gyakorlatban alig különbözött egymástól. A II. Vatikáni Zsinat megerősített egy, az eredeti felfogás felé visszatérő gyakorlatot, amely azonban még mindig nem tekinthető teljesen magától értetődőnek.

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

De la Salle Szent János

Április 7.

XIV. Lajos, a Napkirály idejében élt. Egy gazdag nemesi család legidősebb gyermeke volt. Korán a papi pályát választotta. 1678-ban pappá szentelték, 1680-ban pedig teológiai doktorátust szerzett. 1679-ben egyik unokahúgával iskolát alapított a szegényeknek. Lemondott kanonoki tisztéről, örökségét szétosztotta a szegények között, és teljesen az új kongregációnak szentelte magát, amely a Keresztény Iskolatestvérek nevet vette fel. Nemsokára né-

hány újabb iskolát nyitottak Champagne-ban. 1687-ben az iskolatestvérekkel együtt Párizsba hívták, hogy megmentse a pusztulástól egy százalmas állapotban lévő szegényiskolát. A papok – mivel az ilyen iskolákat a plébániák tartották fenn – hanyagul végezték feladatukat: nemigen tanítottak, miközben dolgoztatták a gyerekeket. A tanítás zsúfoltságban, egyetlen tanteremben folyt, és nem volt hatékony.

Az iskolai vagy a munkaidőn kívül a gyerekek az udvaron vagy az utcákon kószáltak. János felismerte a helyzet tarthatatlanságát. Tudásuk alapján különböző termékekbe osztotta szét a tanulókat. Tantervet és órarendet vezetett be, csökkentette a munkaterhelést, a korábban több tárgy oktatását indította el, és hangsúlyt adott a hitoktatásnak. Szorgalmazta, hogy a latin tanítása helyett gyakorlati, a mindennapi életben hasznos tudást adjanak a gyerekeknek. Az új tanítási módszer híre gyorsan elterjedt, ezért rengetegen jelentkeztek az iskoláiba.

A többi iskola tanítói sokat kellemetlenkedtek, a Saint-Sulpice újabb plébánosai nemigen támogatták, sőt nemegyszer akadályozták János munkáját. Emiatt úgy döntött, hogy máshol lesz a noviciátus. Vaugirard-ban sikerült erre a célra házat bérelnie. 1691-ben Vuyart és Drolin testvérrel együtt fogadalmat tett, hogy visszavonhatatlanul a gyermekek oktatásáért-neveléséért fog élni. 1692-ben hat új tag lépett be a kongregációba, 1694-ben az első tagok letették örökfogadalmukat, s János átvette az intézmény vezetését. Ügyelt rá, hogy megmaradjon a társaság laikus jellege. Saint-Sulpice plébánosa el akarta távolítani a rend éléről, és a párizsi érseket megtevesztve el is érte e célját. A testvérek azonban ellenálltak, így 1702 végétől János folytathatta tevékenységét. Valamivel később a testvéreknek el kellett hagyniuk házukat, ahol a noviciátus volt. Faubourg Saint-Antoine-ba költöztek át. János tanítóképzőt akart alapítani, de terve egykori társának árulása következtében meghiúsult. 1706-ban még csak egyetlen kicsiny iskolája volt a testvéreknek Párizsban, 1711-ig azonban vidéken tizenhét, Rómában pedig egy iskolát alapítottak.

János pedagógiai és vallási műveket írt a tanítók és a növendékek épülésére. 1708-ban két testvért választott maga mellé, hogy segítségére legyenek a közösségek irányításában. Sikerült megvennie Saint-Yon kastélyát, amely a noviciátus épülete lett. Egy ideig a vidéki házakat látogatta, de mivel Párizsban romlott a helyzet, visszatért. Élete utolsó éveiben teljesen a lelkipásztori feladatokra összpontosított. Rendfőnöki hivataláról 1717-ben mondott le. 1719 nagypénteken halt meg.

L.K.

A hét liturgiája

C év

ÁPRILIS 6., NAGYBÖJT 5. VASÁRNAPJA (Vilmos, Báborka, Taksony)1 – Iz 43,16–21 (Új dolgot visz végbe az Isten: vizet fakaszt népeinek a pusztaságban, és megnyitja számára a kegyelem forrását.) – Fil 3,8–14 (Tekintsünk Krisztusért mindent értéktelennek, és így hasonlóak leszünk hozzá a halálban!) – Jn 8,1–11 (Az vesse rá az első követ, aki büntetlen közületek!) – **Zsolozsma:** I. zoltárhét – **Énekrend:** Ho 60 – EE 541, 414, Ho 60 – EE 59, Ho 118 – EE 543, Ho 63 – EE 91.

ÁPRILIS 7., HÉTFŐ (De la Salle Szent János áldozópap, Hermann) – Dán 13,1–9.15–17.19–30.33–62 vagy Dán 13,41c–62 – Jn 8,1–11.

ÁPRILIS 8., KEDD (Dénes, Valér) – Szám 21,4–9 – Jn 8,21–30.

ÁPRILIS 9., SZERDA (Dóme, Erhard) – Dán 3,14–20.91–92.95 – Jn 8,31–42.

NEK VASÁRNAPJA, VIRÁGVASÁRNAP (Szent I. Márton pápa és vértanú, Ida, Hermína) – Körmentre: Lk 19,28–40 (Áldott, aki jön az Úr nevében!) – Iz 50,4–7 (Nem rejtettem el arcomat azok elől, akik gyaláztak, de tudom, hogy nem vallok szégyent.) – Fil 2,6–11 (Megalázta önmagát, ezért Isten felmagasztalta őt.) – Lk 22,14 – 23,56 vagy Lk 23,1–49 (Passió) – **Zsolozsma:** II. zoltárhét – **Énekrend:** Ho 77 – EE 89, 801–805, Ho 57 – EE 80, Ho 135 – EE 543, Ho 65 – EE 90.

ÁPRILIS 10., CSÜTÖRTÖK (Zsolt, Ezekiel) – Ter 17,3–9 – Jn 8,51–59.

ÁPRILIS 11., PÉNTEK (Szent Szaniszló püspök és vértanú, Glória, Leó) – Jer 20,10–13 – Jn 10,31–42.

ÁPRILIS 12., SZOMBAT (Gyula, Zénó, Sába) – Ez 37,21–28 – Jn 11,45–57.

ÁPRILIS 13., AZ ÚR SZENVEDÉSE-

(Folytatás az 1. oldalról)

A konferencia kapcsolódott a tavaly áprilisban megrendezett Bódi Mária Magdolnáról szóló tanácskozáshoz, amit még a vértanúságot elismerő dekrétum közzététele előtt tartottak – a mostani konferencia már abban az örömteli várakozásban telt, hogy egy hónap múlva, április 26-án boldoggá avatják Magdit.

A résztvevőket Márfi Gyula nyugalmazott veszprémi érsek és Udvardy György érsek köszöntötte. Márfi Gyula felidézte a kanonizációs eljárás mérföldköveit. Kiemelte, az már Mindszenty József veszprémi megyéspüspök idején megkezdődött, folytatódott Bánáss László püspöksége alatt, és Badalik Sándor Bertalan idejében, 1950-ben már készen voltak az iratok, ám azok elvesztek. 1990-ben Szendi József érsek kezdte meg újra az eljárást, ő maga pedig „csak” folytatta azt 1997-től. Elmondta, Seregély István többször sürgette őt, küldje el a Vatikánba az iratokat. Talán úgy tűnt, hosszúra nyúlik az előkészület, de végül sikerült úgy összeállítani a dokumentációt, hogy azt a Szenttéavatási Ügyek Dikasztériuma „csont nélkül”, vagyis pótlás bekérése nélkül elfogadta.

Udvardy György veszprémi érsek köszöntőjében emlékeztetett, egy nappal korábban, március 23-án volt Magdi vértanúságának 80. évfordulója. Meghirdette a „Bódi Mária Magdolna 80” évfordulós programsorozatot, aminek természetesen kiemelt ünnepi alkalma lesz a boldoggá avatás. De azután is szeretnénk a Bódi Mária Magdolna által felmutatott krisztusi erényeket követni

– tette hozzá a főpásztor. – Már a készület során felismerhettük Magdi életében azokat a krisztusi erényeket, amik az Istenben bízó, önmagát Krisztusnak szentelő ember magatartását jellemzik. Ezeket az erényeket szeretnénk a későbbiekben is a szemünk előtt tartani, és hiszünk, hogy ennek ajándékai a lelképásztori munkában fognak igazán megmutatkozni.

Az érsek feltette a kérdést: egy tudományos, szakmai konferencia hogyan segítheti mindent, és mi köze van a boldoggá avatáshoz? Mint fogalmazott: a hitünk értelmes hit, ezért lényeges, hogy az élet realitását, benne a jót és a rosszat, a küzdelmet valósnak tekintjük, és ezen körülmények közepette éljük meg a Krisztustól kapott hitünket. Amikor egy embert szeretnénk megismerni, akkor nagyon fontosak azok a körülmények, amelyek őt körülvetik, az okok, összefüggések, amelyek a döntéseit befolyásolták, a tények az életében, mert mindez a realitáshoz kötődő hitünket gazdagíthatja.

Szakács Péter révfülöpi plébános előadásában az Egyház hitről és életszentségről szóló tanításának rövid bemutatása, illetve a boldoggáavatási eljárás egyházmegyei szakaszának, a tanúvallomások – melyek felvételében ő maga is fontos szerepet vállalt – nyilvánosságra hozható néhány részletének ismertetése után arra kereste a választ: hogyan növekedett Magdi a hitben odáig, hogy a

– dekrétumot idézve – „Krisztusba és az Egyházba vetett Apostolkodásával (hitoktatás, Szívőgárda, Mária Kong-

regáció, oltáregylet, Katolikus Dolgozó Leányok és Nők Országos Szövetsége) sokakat elvezetett a hitre. Ő maga pedig eljutott oda, hogy halála napján ezt mondta társainak: „Ne féljete, a Jóisten velünk van! Testünket megölhetik, de a lelkünket nem.” Mindez az életszentség olyan útja, ami bármelyikünk számára járható – tette hozzá Szakács Péter.

Csernai Balázs pasztorális referens, főiskolai tanár, a veszprémi Regina Mundi-templom plébánosa előadásában ezt a Bódi Mária Magdolna lelkiségéről beszélt, Nagy Veronika, a Boldog Gizella Főegyházmegyei Gyűjtemény igazgatója korabeli képekkel és újabb fotókkal illusztrált előadásában utazásra invitálta a jelenlévőket a sziglieti malom kicsiny épületétől, ahol Bódi Mária Magdolna született, a

litéri kastély udvaráig, mely beszívta kiontott véré.

A Veszprémi Főegyházmegyei Könyvtár és Levéltár levéltárosa, Varga Tibor László elmondta: Ma úgy ismerjük Magdit, mint egy gyári munkásnőt, aki vértanú lett. Ugyanakkor az erények gyakorlásában is példaként áll előttünk. Oross István, Magdi egyik lelkivezetője és első életrajzírója így fogalmazott: „Bár jól ismertem külső működését, mégis meglepetést jelent számomra, szerénysége miatt eddig rejtve maradt sok apró vonás, mely hősiességéről vonja le a fátyolt.” Később Oross István a szerénység helyett az alázatos szót használta – mely erény gyakorlását a boldoggáavatási eljárásban külön vizsgálat tárgyává is tették.

Varga Tibor László idézte a Magyar Kurír interjúját Cristian Marinellivel, amiben a boldoggáavatás posztulátora így fogalmazott: „Az Úr a szent életű emberek példájával el akar érné az emberek szívéhez. Magdi tanúságtétele különlegesen jelentős és aktuális. Egyszerű lány, alázatos, valóban olyan ember, aki »a szomszéd ajtó mögött él.«”

A konferencián Gianone András, a Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium kutatótanára szolt arról, mit is jelentett az Egyházban a világi apostolkodás az 1930-as, '40-es években, illetve bemutatta az ennek intézményi keretét adó Actio Catholicát. Tengely Adrienn,

az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem docense előadásában egy másik korabeli egyházi szervezetet, a Katolikus Dolgozó Leányok és Nők Országos Szövetségét (DL) mutatta be, aminek litéri csoportját Bódi Mária Magdolna szervezte meg és vezette. Horváth Gergely Krisztián, a HUN-REN BTK Történettudományi Intézet tudományos főmunkatársa, társadalomtörténész a konferencia utolsó előadásában a korabeli társadalmi közegről adott képet. A társadalomtörténész előadása legvégén felhívta a figyelmet arra, Bódi Mária Magdolna vértanúságának 80. évfordulóján arról is meg kell emlékezni, hogy ugyanazon a napon, 1945. március 23-án Litéren összesen tizennyolc polgári személyt, köztük tíz nőt öltek meg a szovjetek.

A konferencia keretében könyvbemutatóra is sor került. Udvardy György érsek, Karlinszky Balázs, a Veszprémi Főegyházmegyei Könyvtár és Levéltár igazgatója, Varga Tibor László levéltáros, Márkusné Vörös Hajnalka történész, levéltáros, valamint Loósné Dömötör Enikő érseki irodavezető kerekasztal-beszélgetés keretében mutatta be az *Érsekségi ékességek* című sorozat második kötetét és Varga Tibor László Bódi Mária Magdolna életét feldolgozó könyvét.

(Varga Tibor László „... sokszoros termést hoz” című kötete megvásárolható az Új Ember könyvesboltban (Budapest V. kerület, Ferenciek tere 7–8. Nyitvatartás: hétfőtől péntekig: 9–18 óráig), vagy megrendelhető az Új Ember online könyvárúházaiban.)

Szalontai Anikó
Fotó: Lambert Attila

Tisztelete nemzeteket köt össze

Elhelyezték Boldog Gojdics Péter Pál püspök ereklyéjét a pesti ferences templomban

Jonás J. Maxim eperjesi érsek március 21-én a budapesti és főváros környéki hívek közös Előszenteltek Liturgiája keretében átadta Boldog Gojdics Péter Pál görögkatolikus püspök ereklyéjét a budapesti ferenceseknek. Minderre százhusz évvel azután került sor, hogy Budapesten, a Központi Szemináriumban tanult a főpásztor, akinek tisztelete összeköti a szlovák és a magyar görögkatolikusokat.

szereplő galambnak, nekünk is reménykednünk kell abban, hogy egyszer csak felsejlik.

Az olvasmányban Noé történetét hallottuk: negyven napon és negyven éjjelen át esett az eső, majd ugyanennyi idő kellett ahhoz, hogy a víz felszáradjon. Ekkor az Ararat hegyénél megállt Noé bárkája. „Milyen szép is lehetett, amikor eljött a nap, hogy Noé szabadon tudta eresztetni a galambot! – mondta a korábban sztudista szerzetesként élő Jonás J. Maxim. – A madár először nagyon hamar visszatért, hiszen nem talált helyet, ahol meg tudott volna pihenni, ahova le tudott volna szállni. Másnap azonban már csak éjszaka tért vissza. Milyen gyönyörű kép, hogy egy olajágot tartott a csőrében, amely az új élet kezdetét jelentette, s egyszersmind azt is, hogy ő biztosan megtalálta az élet fáját, meg tudott pihenni, sőt fészket is készített rajta. Ez a történet számunkra is fontos

üzenetet hordoz. Nekünk itt a földön életünk távolságait kell megtennünk, és közben tudnunk, hogy vár minket egy ígért. Noé maga nem tudhatta, hogy pontosan mekkora távolságot, mennyi akadályt és veszélyt kellett leküzdenie repülés közben a galambjának. De a madártól végül megkapta az élet üzenetét.”

Boldog Gojdics Péter Pál élete igazán szép volt – folytatta Jonás J. Maxim a szentbeszédet. „Amikor itt, Budapesten tanult a Központi Szemináriumban, biztos, hogy ebben a templomban is megfordult. Sokat tudunk róla, mégsem ismerjük a magánéletét: a gondolatait, a problémáit, azt, hogy mik foglalkoztatták. Csak azokról a pillanatokról tudunk, amiket a történészek megörökítettek. 1947-ben érkezett meg számára az a nagy, sötét felhő, ami úgy tűnt, sohasem fog elvonulni. Olyan lehetett ez neki, mint a galambnak, amikor

elindult a végtelenbe, és nem tudta, meddig s hová fog repülni. Boldog Gojdics Péter Pál testileg gyengécske ember volt, ám nagyon erős volt a szíve és a lelke. Boldoggá avatása olyan jel nekünk, mint Noé galambja.”

Boldog Gojdics Péter Pál az összes többi boldoggal együtt jelek, akik megmutatják a zöld ágat, és tanúságtételt hordoznak: eltelhet az idő, és bezárlhat a tér is, de mindig van új kezdet. Ő és a többi mártír is mind az Úr második eljövetelenek jelei. Példát mutatnak arról, hogy megéri az életet hívó emberként, Krisztusba vetett hittel, szeretettel és reménnyel élni. Boldog Gojdics Péter Pál ereklyéje úgy érkezik ide, mint az új élet jele, mint a galamb, ami visszatér a zöld olajággal, hogy megmutassa nekünk: még ha sokszor fáradtsággal teli is az élet, érdems a keresztény utat járni – hangzott el a prédikációban.

A szertartás végén Boldog Gojdics Péter Pál ereklyéjét a templom előcsarnokában lévő Mária-oltárnál helyezték el, más huszadik századi vértanúktól származó ereklyék mellé.

Ahogy az alkalmon tartott előadásában Janka György, Nyíregyháza-Borbánya parókusa is elmondta, Gojdics Péter görögkatolikus papi családban született 1888. július 17-én, az Eperjesi járásban. Korán felébredt benne a papi hivatás vágya, így a középiskola befe-

jeztével rögtön megkezdte teológiai tanulmányait az eperjesi görögkatolikus szemináriumban. Kiváló eredményeinek köszönhetően Budapestre, a Központi Papnevelő Intézetbe került, majd 1911-ben Eperjesen pappá szentelték.

1922-ben sokak nagy meglepetésére belépett a Nagy Szent Bazil-rendbe, mert szerette volna még inkább Istennek szentelni az életét. 1923-ban öltözött be, ekkor vette fel a Pál nevet. A szerzetesi életforma jobban illett visszahúzódó személyiségéhez, mint a világi papi pálya, vágyott az aszketikus szerzetesi életre, ám előljárói más feladatra szánták: 1926-ban kinevezték eperjesi apostoli adminisztrátorrá, 1927-ben pedig harposi püspökké. Főpásztorként is fontos volt számára a hívek támogatása. Élete során folyamatosan segítette a szerencsétlen sorsú és szegénységben élő híveket. Püspökként parókiákat alapított többek között Prágában, Pozsonyban, Léván, illetve árvaházat és görögkatolikus általános iskolát is nyitott Eperjesen. Kora szokásait megelőzve támogatta a katolikus sajtót. A második világháború alatt sokat tett a szenvedőkért, több zsidónak is segített. 2007-ben posztumusz kintüntetett zsidóművelő tevékenységéért.

Gojdics püspök életének sötét napjait a kommunizmus hozta el, mivel ellenállt annak

a központi kezdeményezésének, amellyel a görögkatolikusokat be akarták olvasztani az Orosz Ortodox Egyházba. 1950-ben a kommunista vezetés Eperjesen törvényen kívül helyezte a Görögkatolikus Egyházat, „kikiáltották” elszakadását Rómától, és csatlakozását a moszkvai pátriárkához. Ekkor történt, hogy Gojdics Pál megtagadta a székesegyház kulcsainak átadását, amiért letartóztatták. Mivel raboskodása alatt a folyamatos kínzások ellenére sem változtatott álláspontján, 1951-ben a Szovjetunió elleni kémkedés és hazafeladás vádjával életfogytiglani börtönbüntetésre ítélték. Ezt követően meg egyszerű felajánlották neki a Csehszlovák Ortodox Egyház pátriárkai tisztségét, ám ezt elutasította, mert hűségese akart maradni a pápához és egyházához.

A folyamatos fizikai és lelki kínzások ellenére sem panaszkodott soha. Életének utolsó éveit már betegségben töltötte, s végül 1960. július 17-én, a hetvenkettedik születésnapján hunyt el. Jeltelen sírba temették a börtön temetőjében. Nyolc évvel később földi maradványait átszállították Eperjesre, ám sírja csak a szovjet megszállás megszűnésével vált látogathatóvá. A vértanú főpásztor Szent II. János Pál pápa avatta boldoggá 2001-ben.

Forrás és fotó: Hajdúdorogi Főegyházmegye

A MÉCS családközösséget felajánlották a Szűzanyának

Március 23-án az esztergomi Szent Adalbert Központban találkoztak MÉCS-közösségek tagjai. Az eseményre hétszázötvenen regisztráltak. A közösség tagjai által írt beszámolót szerkesztve adjuk közre.

A 2023 nyarán megtartott országos találkozónkon a MÉCS karizmáiról gondolkodtunk. A magyar MÉCS-et vezető négy házaspárban ekkor fogalmazódott meg a vágy, hogy a MÉCS-et ajánljuk fel a Szűzanyának, hogy ő vigyen minket közelebb Krisztus Jézushoz, az emberi nem Megváltójához. A kánoi menyegző történetére (Jn 2,1–11) tekintve megláttuk, Mária biztatja a szolgálókat – és rajtuk keresztül minket is – a hitre, a hit engedelmeségére: Tegyétek, amit mond nektek! S Jézusnak engedelmeskedve, vagyis a hit révén megtörténik a csoda, az átváltozás: a vízből, az emberi szeretetnek önmagában izetlen vízből kiváló, isteni zamatú bor (az örökkévalóságra szóló isteni szeretet jele) fakad.

Úgy gondoljuk, mindebben jól kifejeződik a MÉCS igazi programja: Mária közbenjáró magatartásába lépve és az ő anyai bátorításának engedelmeskedve Jézus elé hordani az emberi szeretet izetlen vizét, s tanúivá és tanúságtévővé válni annak, ahogy Jézus abból kinyilvánítja és megdicsőíti isteni hatalmát az isteni szeretet örökkévalóságába felvéve, és el nem múló zamatával megnevesítve a házastársak közötti emberi szeretetet. Kilenc hónapon át, egy „nagykilenceddel” készültünk erre az ünnepre, amikor is körüljártuk házaspárunként a számunkra fontos témákat (többek között a házassá-

gunk, a gyermekeink, a gyökereink, a papjaink).

De március 14-étől egy szokásos, kilenc napon át imádkozott kilenceddel is igyekeztünk minél jobban készülni erre az eseményre, mely reményeink szerint az egész magyar MÉCS, a közösségek, a lelkiyakorlatok, a családok és a házaspárok megújulásához vezet azzal, hogy Jézushoz közelebb kerülünk, így missziós küldetésünknek jobban eleget tehetünk. A MÉCS tagabb szolgál-

tevői körével, a MÉCS Napokban és a közösségeinkben szolgálatot vállaló házaspárokkal, családokkal már sok éve összegyűlünk egy „töltekező” lelkiyakorlatra, mely ebben az évben Péli-földszentkeresztben valósult meg, Fábry Kornél püspök vezetésével.

Fábry Kornél az örömről beszélt az előadásában, az öröm akadályairól és az „akadálymentesítésről”. Vasárnap reggel innen indultunk Esztergomba. Március 23-án délelőtt az előre regisztrált zarándokkat Esztergomba, a Szent Adalbert Központba várták a helyi és környékbeli MÉCS-közösségek tagjai, akik önkéntes munkában szervezték a találkozót. Az eseményre hétszázötvenen regisztráltak – ez a nagy szám biztatás az Úr részéről egész közösségünk számára.

Délelőtt Fábry Kornél püspök tartott közvetlen és személyes hangvételű előadást házaspárjaink és a jelen levő mintegy kétszáz fiatal számára. A tanúságtévők hétköznapi és emelkedett pillanatokot idéztek fel a saját életükből, melyekhez könnyen tudtunk kapcsolódni. A téma a Szűzanya és az odaadott élet volt. Ezt követően délre átvonultunk a bazilikába megünnepelni a szentmisét. Az asszisztenciában az esztergomi kispapok és az ifjúsági MÉCS több tagja is segédkezett.

A Hiszekegy után a négy vezető házaspár az ambóhoz vonulva imádkozta el a közösséggel együtt erre az alkalomra írt felajánlót: Szűz Mária, Égi Édesanyánk!

Eljöttünk hozzád, hogy e szentmisében, történelmünknek ebben a kihívásokkal teli, nehéz időszakában felajánljuk magunkat, a magyarországi MÉCS-et a Te édesanyai Szívednek. Rád bízunk családunkat, házaspárunkat, gyermekeinket, fiataljainkat, papjainkat, a minket imában kísérőket minden örömmel, nehézségünkkel együtt. E felajánlás által, a Te anyai segítséggeddel szeretnénk még jobban elköteleződni a Szentháromság egy Isten mellett. Segíts, hogy egyre inkább felismerjük mennyei Atyánk akaratát életünkben, házasságunkban, közösségeinkben, szolgálatainkban, s készek legyünk azt meg is valósítani! Ámen.

Ebéd után folytatódott az ünnepelés népzenevel és táncsal, illetve ezzel egyidőben lehetőség volt társasjátéka és csendes szentségimádásra is. Az esemény püspöki áldással zárult.

Forrás: MÉCS Családközösségek
Fotó: Penyigei László

Bárányszagú pásztor volt

Gaál Jenő verbita szerzetesre emlékeztek a Vas vármegyei Sorkifaludon

Missziós, közösségépítő, a Cursillo lelkiségi mozgalom hazai meghonosítója és motorja, a magyarországi Mária Rádió egyik hazai elindítója – csak néhány azon jelzők közül, amelyekkel Gaál Jenő verbita szerzetest méltatták március 23-án a Vas vármegyei Sorkifaludon, ahol halálának ötödik évfordulóján megemlékezést tartottak. A szentmisét Márfi Gyula nyugalmazott veszprémi érsek mutatta be.

Az eseményt Szentléránt településrészen tartották, ahol Gaál Jenő gyermekkorának egy részét, illetve életének utolsó éveit töltötte. A kis vasi faluval gyermekkorában került kapcsolatba, édesapja elvesztése után ugyanis rokonoknál nevelkedett a testvéreivel együtt, mert édesanyja nem tudta vállalni az ellátásukat. Ezért is tért vissza idősebb korában Szentlérántra, ahol mindenkit ismert – idézte fel a megemlékezésen Szabó Tamás, a Mária Rádió elnöke, majd számba vette, melyek azok a legfontosabb lépések, amelyekkel Gaál Jenő 1990 után segítette a hazai hitélet megerősítését, vagy ahogy ő maga fogalmazott: „a düledező kereszt felállítását”. Papi jelmondata – „Isten igéje terjedjen!” – adott neki erőt és kitartást ehhez.

Köszöggel segített visszaszerezni a bencés rendházat, majd a korábbi verbita rendházat, ahol missziós központot alapított, később pedig Budatétényben felépíttette a Szent Arnold Lelkiyakorlatos Házat. Kereste a módját, hogy a hazai viszonyok között miként lehetne sikeresen hirdetni Isten igéjét. Ezért indította el a magyarországi Cursillót, amelybe a katolikusok mellett a református testvéreket is meghívták. Gaál Jenő atyának gondja volt arra, hogy a börtönökben is elinduljon a mozga-

lom. Rendkívül fontosnak tartotta a közösségépítést, ahogyan azt is, hogy kapcsolatot tartson a cursillós csoportokkal, és személyesen látogassa őket.

Missziós gondolkodását szerette volna átadni paptestvéreinek is, ennek érdekében papi lelkiyakorlatokon osztotta meg velük tapasztalatait. Felismerte, hogy a hit terjesztésében korunkban nagy szerepe van a médiának, ezért szorgalmazta a Mária Rádió elindítását. Kulcsszerepe volt abban is, hogy hazánkban újraindultak a zarándoklatok, például a Mária-úton. Szabó Tamás úgy fogalmazott: „Jenő atyának bárányszagú pásztorként gondja volt a körülötte élőkre.”

Gaál Jenő 2020. március 27-én tért meg az Úrhoz. Az életéért bemutatott

hálaadó szentmise homíliájában Márfi Gyula nyugalmazott veszprémi érsek az olvasmányhoz kapcsolódóan rámutatott: a világ bizonyítja Isten létezését. Az evangéliumban a fűgefáról szóló rész rávilágít Isten türelmére, amelyet már korábban is sokszor bizonyított, például Szodoma és Gomora esetében, vagy Mózesrel és a vándorló néppel kapcsolatban. Isten velünk is türelmes, ám nem a végtelenségig, ezzel számolnunk kell – figyelmeztetett.

A szentmise után a jelenlévők megkoszorúzták a Gaál Jenő tiszteletére 2021-ben a templom mellett felállított emlékművet.

Forrás és fotó: Szombathelyi Egyházmegye

„Szeretek Istenre gondolni”

Születésének évfordulóján Kaszap Istvánra emlékeztek Székesfehérváron

Kaszap István számos tisztelője imádkozott idén is a szent életű jezsuita papnövendék mielőbbi boldoggá avatásáért születésének 109. évfordulóján, március 25-én a székesfehérvári Prohászka-emléktemplomban.

Isten szolgája Kaszap István magas eszmények vonzótták: pap és szerzetes akart lenni, fiatalon egész életét Krisztusnak ajánlotta fel. Példájával nagy közbenjárónk lett, amikor a megpróbáltatások között is hűséggel kitartott hitében, Istentől kapott küldetése beteljesítésében. A Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén tartott szentmisében Spányi Antal, a Székesfehérvári Egyházmegye püspöke kiemelte: hálát kell adnunk Mária Istennek mondott igéjéért, amit a fiatalon elhunyt Kaszap István is teljes bizalommal mondott ki.

„Céltudatos fiatal volt, s ez arra emlékeztet minket, hogy a saját életünkre is úgy kell tekintünk, mint küldetésre. Kaszap István szabad akaratából választotta az Istennek szentelt szüzesség életállapotát” – fogalmazott szentbeszédében Spányi Antal püspök. A

főpásztor Ferenc pápa nyomán Szent József alakját állította a hívek elé. „A szeretet logikája mindig a szabadság logikája, és Szent József nagyon szabadon tudott szeretni. Kaszap István is éppen ilyen józsefi lelkületű, tiszta fiatalembernek ismerték kortársai. Így választott hivatást is. Nagy döntése egy lelkiyakorlaton született meg, a csend, az imádság, a lelki olvasmányok atmoszférájában, végső soron pedig a Jézussal való személyes kapcsolatából fakadt” – mondta a megyéspüspök, majd Kaszap István egy feljegyzését idézte: „Szeretek Istenre gondolni.”

A szent életű fiatalember Jézus társa akart lenni, akiben Mária Istennek mondott igéjéért, amit a fiatalon elhunyt Kaszap István is teljes bizalommal mondott ki. „Céltudatos fiatal volt, s ez arra emlékeztet minket, hogy a saját életünkre is úgy kell tekintünk, mint küldetésre. Kaszap István szabad akaratából választotta az Istennek szentelt szüzesség életállapotát” – fogalmazott szentbeszédében Spányi Antal püspök. A

követésének vágya átforgalmazta életének minden dimenzióját.

Spányi Antal püspök emlékeztetett arra, hogy már nem sokkal Kaszap István halála után számos, a közbenjárására történt imameghallgatást jegezték fel. Hamvait 1942-ben

át szállították a székesfehérvári Prohászka Ottokár-emléktemplomba. Shvoy Lajos akkori székesfehérvári püspök kezdeményezésére boldoggá avatási eljárása 1941-ben megindult, s egy része 1947-ig le is zajlott, a politikai helyzet alakulása miatt azonban félbeszakadt. 1949-ben az ÁVH lefoglalta a Kaszap-titkárság épületét, és az összegyűjtött

iratok nagy részét, köztük a több mint húszezer imameghallgatásról szóló dokumentumokat elégették.

Boldoggá avatási eljárása 1990-ben indult újra. 1991-ben adódott lehetőség arra, hogy lefolytassák a kiegészítő egy-

denkit igazán nem szeretsz. El ne feledkezzél imádkozni ellenségeidért, gyűlölőidért, rágalmazóidért, üldözőidért, mert hogyan mutathatnád meg másképp szereteted?« – írja egyik feljegyzésében. Életében nemigen voltak gyűlölői, sem rágalmazói vagy üldözői; alig pár évtizeddel a halála után azonban egyre többen. Megkísérelték lerombolni kultuszát, de Kaszap István emlékezetét mindez csak még elevebbé tette” – hangsúlyozta prédikációjában Spányi Antal püspök.

Kaszap István népszerűsége különösen a második világháború alatt volt óriási. A hátszágban sokat szenvedő lakosság és a fronton életveszélyben lévő katonák egyaránt rokon léleknek érezték a szenvedést elfogadni és vállalni képes ifjút. „Tudta, hogy Krisztust követő életéhez hozzátartozik a keresztthorodás – szögezte le szentbeszédében a főpásztor. – Kaszap István kálváriája egészen egyedi létsors, mégis hordoz olyan elemeket, amelyek mindnyájunk számára példaadók lehetnek. Megta-

denkit igazán nem szeretsz. El ne feledkezzél imádkozni ellenségeidért, gyűlölőidért, rágalmazóidért, üldözőidért, mert hogyan mutathatnád meg másképp szereteted?« – írja egyik feljegyzésében. Életében nemigen voltak gyűlölői, sem rágalmazói vagy üldözői; alig pár évtizeddel a halála után azonban egyre többen. Megkísérelték lerombolni kultuszát, de Kaszap István emlékezetét mindez csak még elevebbé tette” – hangsúlyozta prédikációjában Spányi Antal püspök.

Kaszap István népszerűsége különösen a második világháború alatt volt óriási. A hátszágban sokat szenvedő lakosság és a fronton életveszélyben lévő katonák egyaránt rokon léleknek érezték a szenvedést elfogadni és vállalni képes ifjút. „Tudta, hogy Krisztust követő életéhez hozzátartozik a keresztthorodás – szögezte le szentbeszédében a főpásztor. – Kaszap István kálváriája egészen egyedi létsors, mégis hordoz olyan elemeket, amelyek mindnyájunk számára példaadók lehetnek. Megta-

denkit igazán nem szeretsz. El ne feledkezzél imádkozni ellenségeidért, gyűlölőidért, rágalmazóidért, üldözőidért, mert hogyan mutathatnád meg másképp szereteted?« – írja egyik feljegyzésében. Életében nemigen voltak gyűlölői, sem rágalmazói vagy üldözői; alig pár évtizeddel a halála után azonban egyre többen. Megkísérelték lerombolni kultuszát, de Kaszap István emlékezetét mindez csak még elevebbé tette” – hangsúlyozta prédikációjában Spányi Antal püspök.

Kaszap István népszerűsége különösen a második világháború alatt volt óriási. A hátszágban sokat szenvedő lakosság és a fronton életveszélyben lévő katonák egyaránt rokon léleknek érezték a szenvedést elfogadni és vállalni képes ifjút. „Tudta, hogy Krisztust követő életéhez hozzátartozik a keresztthorodás – szögezte le szentbeszédében a főpásztor. – Kaszap István kálváriája egészen egyedi létsors, mégis hordoz olyan elemeket, amelyek mindnyájunk számára példaadók lehetnek. Megta-

denkit igazán nem szeretsz. El ne feledkezzél imádkozni ellenségeidért, gyűlölőidért, rágalmazóidért, üldözőidért, mert hogyan mutathatnád meg másképp szereteted?« – írja egyik feljegyzésében. Életében nemigen voltak gyűlölői, sem rágalmazói vagy üldözői; alig pár évtizeddel a halála után azonban egyre többen. Megkísérelték lerombolni kultuszát, de Kaszap István emlékezetét mindez csak még elevebbé tette” – hangsúlyozta prédikációjában Spányi Antal püspök.

Forrás és fotó: Székesfehérvári Egyházmegye

A „távoli országból” a szeretet az igazi hazaút

Paul Gallagher érsek a Szent István-bazilikában mutatott be szentmisét

(Folytatás az 1. oldalról)

A latinul és magyarul elhangzó szentmisén Michael W. Banach érsek, Magyarország apostoli nunciusa; Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek; Kovács Zoltán, a Szent István-bazilika helyettes plébánosa, valamint a jelen lévő paptestvérek koncelebráltak.

A szertartás elején Erdő Péter bíboros köszöntötte a főcelebránst és szónokot, Paul Richard Gallagher érseket, megköszönve, hogy ezen a vasárnapon „homíliájával erősíti lelkünket és vezet minket a nagybőjti úton”.

Az evangéliumban Jézus talán legismertebb példabeszédét, a tékozló fiú történetét (Lk 15,1–3.11–32) olvasták fel.

Gallagher érsek az ünnepelőket Ferenc pápa nevében köszöntötte, „aki lelki közelségéről és imáiról biztosít mindnyájukat. Őszentsége hálás azokért az imáért is, amelyeket szenvedése és kórházi kezelése idején felajánlottak és továbbra is felajánlók érte. Lábadozása közben a Szentatya atyai áldását küldi nektek” – hangsúlyozta a szentszéki titkár.

Az imént hallottuk Jézus leghosszabb példázatát, amelyet általában a tékozló fiú példázataként ismerünk. Hazám híres írója, Charles Dickens állítólag „a valaha írt legnagyobb novellának” nevezte. Azon tűnődöm, hogy a kiseb-

bik fiú meglepődött-e, amikor apja átadta neki az örökségét. Ez nem olyan, mint előleget kérni a zsebpénzünkből. A fiú kérésének valódi jelentősége van. A fiú azt mondja apjának: „Meghaltál számomra. Nincs szükségem rád. Csak a pénzedet és a vagyonodat akarom.” A fiú elvált az apjától. Most már más a kapcsolatuk – mondta a szónok.

Sokáig úgy hallgattuk és úgy értelmeztük ezt a történetet, mint ami a bűnről szól. A fiatalabb, a rossz fiú, elszökik, és még rosszabb dolgokat tesz. Az idősebb, a jó fiú, mindig otthon volt, soha nem volt engedetlen. A következtetés nyilvánvaló: Légy engedelmes gyermeke mennyei Atyádnak! A nehézség az, hogy a jó és rossz kettősség, illetve ennek hangsúlyozása ritkán változtat meg életeteket. A szeretet azonban képes erre, és át is alakítja az emberek életét.

Légy jó és engedelmes gyermek! Tényleg csak ennyit mond ez a történet? És tényleg a fiúkról szól? Talán inkább az apáról szól, mint a fiúkról. Talán ez a történet inkább a szeretetről és a kegyelemről szól, mint a bűnről – mutatott rá az érsek.

Lukács így vezeti be a történetet: „Egy embernek két fia volt” (11. vers). A kezdetektől fogva az apa áll a középpontban. Bár hallunk a fiú utazásáról, az is végig az apával kapcsolatos. Az apa az, aki a

fiú távozását is lehetővé tette. Amennyiben mégis a fiúkról szól a történet, elsősorban úgy szól róluk, mint az apa szeretetének címzettjeiről.

Az érsek hangsúlyozta: Az apa szeretete olyan erős és olyan nagy, hogy nem birtokolja a másikat, hanem hajlandó elengedni. Szeretete olyan erős és nagy, hogy nem követel, hanem hajlandó türelmesen várni. Olyan szeretet ez, amely megbocsát és hazafogad. Az ő szeretete nem fog kiszabadítani minket a „távoli országból”, illetve nem akadályoz meg minket abban, hogy a „távoli országba” menjünk (13. vers). Ehelyett megváltást hoz az ott eltöltött időre és az ott megélt életre. Ez jó hír azoknak, akik a „távoli országba” utaznak; és valamikor életünk során mindannyian elmegyünk oda.

Vannak, akik elszöknek otthonról, vannak, akik kikérik és elpazarolják örökségüket, és vannak, akik néma neheztesben füstölögnek, mint az idősebb fiú. A bánat, a gyász és a veszteség egyeseket a „távoli országba” visz, másokat pedig a féltékenység, a szegénység oda. Néhányan függőségek és önpusztító viselkedés révén utaznak a „távoli országba”. Mások számára a bűntudat, az önitélet vagy akár az öngyűlölet útja ér véget a „távoli országban”.

Akárhogy jutunk is oda, a „távoli ország” az a hely, ahol elvesztettnek, halottnak érezzük magunkat, és éhesek vagyunk.

A „távoli országban” elveszettek vagyunk önmagunk számára, nem találunk értelmet az életünkben, és éhezünk az életre, a szeretetre és a reményre. A „távoli országban” egyszerűen nem vagyunk önmagunk, legalábbis nem az az igazi énünk. A „távoli országban” az élet szó szerint bűzlök: „Erre elment, és elszegődött egy ottani gazdához. Az kiküldte a tanyájára, hogy őrizze a sertéseket” (15. vers).

Mégis, ez a „távoli ország” kegyelme. Bár elmegyünk oda, végül magunkhoz térünk, és rájövünk, hogy ez nem az a hely, ahol maradni akarunk.

Az apa azonban tudja, hogy a szeretet az igazi hazaút. Ezért fut a fiához. Azért van ott, hogy megvédje őt a falusiaktól,

hogy biztonságban hazavigye. Az apa a fia és a falusiak közé áll. A legjobb ruha. Saru. Egy gyűrű. A lakoma. Az apa újra és újra elkötelezi magát a hazatért szökevény mellett.

Ferenc pápa szavaival élve: Az Atya alakja a példázatban Isten szívét tárja fel. Ő az irgalmas Atya, aki Jézusban mérhetetlenül szeret minket, mindig várja megtérésünket, minden alkalommal, amikor hibázunk; várja a visszatérésünket, amikor elfordulunk tőle, és azt gondoljuk, hogy nélküle is megvagyunk; mindig készen áll arra, hogy kitarja a karjait, bármi történjen is. Az evangélium atyjaként Isten továbbra is gyermekeinek tekint minket, még akkor is, ha eltevedünk, és gyengédnek jön hozzánk, amikor visszatérünk hozzá. Olyan

kedvesen szól hozzánk, amikor azt hisszük, hogy igazunk van! Az általunk elkövetett hibák, még ha rosszak is, nem koptatják ki szeretetének hűségét. A kiengesztelődés szentségében mindig újrakezdhetjük: befogad minket, megadja nekünk azt a méltóságot, hogy gyermekei legyünk, és azt mondja: „Hajrá! Él békében! Kelj fel, hajrá!” (Angelus, 2016. március 6.)

Hol vagy? Éppen elhagytad az otthonod? Az apa szabadságot kínál, és szeretve vagy. Az élet disznóóljaiban vagy? Az apa türelmesen vár, és szeretve vagy. Végre hazaérte? Az apa lakomát készített neked, és szeretve vagy. Nem számít, hol tartunk ezen az úton. Az apa mindig jobban bízik gyermekei iránti szeretetében, mint gyermekei szavaiban, döntéseiben és tetteiben. Hogyan érhetnék be mi kevesebbel? – zárta beszédét Gallagher érsek.

You are loved, szeretve vagy – visszhangzott a jelenlévőkben a szentbeszéd talán legfontosabb üzenete. Erdő Péter bíboros is ehhez kapcsolódva köszönte meg a záróáldás előtt Gallagher érsek szolgálatát: a bátorítást, „hogy mindig, bárhová sodorjon is az élet, lehetőségünk van arra, hogy visszatérjünk az Atyához, aki szeretettel vár és fogad minket”.

Szalontai Anikó
Fotó: Merényi Zita

Tisztelgés az üldözöttek „őrangyala” előtt

Megkoszorúzták Angelo Rotta apostoli nuncius emléktábláját

Paul Richard Gallagher érsek, a Szentszék állammal és nemzetközi szervezetekkel fenntartott kapcsolatokért felelős titkára és Semjén Zoltán miniszterelnök-helyettes március 28-án koszorút helyezett el a hatvan évvel ezelőtt elhunyt Angelo Rotta érsek, apostoli nuncius emléktáblájánál, a budavári Dísz téren.

A jubileumi megemlékezésen jelen voltak: Michael W. Banach érsek, Magyarország apostoli nunciusa; Erdő Péter bíboros, prímás; Köves Slomó, az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség vezető rabbija, valamint nagykövete, a diplomáciai testületek további tagjai és a várkerület képviselői is.

Paul Richard Gallagher érsek március 30-ig tartó, négy napos magyarországi látogatása keretében vett részt a Magyarországról nyolcvan évvel ezelőtt kiutasított és hatvan évvel ezelőtt elhunyt Angelo Rotta tiszteletére szervezett eseményen.

A magyar kormány és a Magyar Katolikus Püspöki Kar által 1992-ben állíttatott tábla a Dísz téri épületben, az egykori nunciaturán dolgozó embermentő Angelo Rotta (1872–1965) címzetes érsek, apostoli nuncius emlékéét őrzi, aki példaadó és önfeláldozó

szolgálatot végezve „1930-tól 1945-ös kényszerű távozásáig képviselte a Szentszékét Magyarországon, híven szolgált Egyházát a nehéz háborús években, tevékenyen segítette a hazánkba menekült külföldiekét és az üldözötteket”.

Semjén Zoltán miniszterelnök-helyettes beszédében Angelo Rotta áldozatos szerepvállalását méltatta, kiemelve a hazánkban töltött tizenöt év alatt talán kicsit magyarrá is vált „professzionális diplomata és lánglelkű pap” pályafutásának, szolgálatának néhány fontos elemét.

Paul Richard Gallagher érsek beszédének magyar fordítását az alábbiakban közreadjuk.

„Őszentsége Ferenc pápa azzal a megtisztelő feladattal bízott meg, hogy mély tisztelettel adózzak őccsellenciája, főtisztelendő Angelo Rotta érsek emlékének, aki tizenöt között fáradhatatlan buzgalommal szolgált apostoli nunciusként Magyarországon.

Hivatali ideje, mint jól tudják, a mély és gyötrelmes történelmi felfordulások korszakában bontakozott ki, egy olyan időszakban, amely rendíthetetlen szilárdságot és erkölcsi tisztánlátást követelt. Feltétlenül ki kell emelni, hogy ez a hosszú és érdemlős pápai misszió nem a boldog emlékeztető XII. Piusz pápa

akaratóból ért véget, sem magának a prelátusnak a döntése alapján, aki szenvedélyesen vágyott arra, hogy a misszió az azon a földjén maradjon, amelyet előjárói bíztak rá. Missziójának a Magyarországon akkoriban jellemző mélyreható és drámai hatalomváltás vetett véget.

Nyolcvan évvel ezelőtt, amikor a második világháború a végéhez közeledett, a világ egy új korszak küszöbén állt, amelyet a közelgő hidegháború feszültségei, de a megbékélés születő reményei is áthatottak. Ebben a végzetes helyzetben Rotta érsek, akit a hivatali kötelesség és a lelkiismeret arra kötelezett, hogy kényszerűen lemondjon a magyar kormányhoz akkreditált diplomáciai testület dékáni tisztségéről, a felbomlott rend néma tanújává vált.

Itt, ezen a helyen, ahol most összegyűltünk, volt egykor az apostoli nuncius rezidenciája, a pápa magyarországi háza. E falak között 1940 júniusának hajnalán, a nagy bizonytalanság légkörében Rotta érsek megtette azt a döntő lépést, hogy a nunciatura levéltárát beküldte őszentsége Államtitkárságának. A megmaradt dokumentumok

akaratóból ért véget, saját kezűleg semmisítette meg, nehogy ellenséges kezekbe kerüljenek. A Gondviselés mégis úgy akarta, hogy a nunciatura levéltára ne vesszen el teljesen: a bizalmas anyagok és a nagy jelentőségű dokumentumok érdemi része eljutott rendeltetési helyére, és mind a mai napig a Szentszék nagyra becsült levéltáraiban őrzik, ami az ővátosságának és előrelátásának maradandó bizonyítéka. Ezek a feljegyzések a prelátus hősieségének tanúi. Ő ugyan is megbízható munkatársaival, köztük Mons. Gennaro Verolinóval együtt az üldözött lelkek ezrei – köztük magyar és szlovák zsidók, valamint sok más, különböző nemzetekből származó ember – számára a szabadulás eszközevé vált, és az üldözöttek árményében a remény jelvévé lett.

Ezért az utókor nagy és maradandó hálával tartozik neki. Neve figyelmesen ragyog a budapesti igazak könyveiben, és mindörökké a Világ Igazai közé került. Nem véletlen, hogy hat évtizeddel halála után ez az áldott alkalom adódik számunkra, hogy tisztelgünk Rotta érsek, az üldözöttek »őrangyala« előtt.

Ő volt az utolsó magyarországi apostoli nuncius egészen a rendszer 1990-es bukásáig, ugyanis negyvenöt éven át nem neveztek ki utódot. A háborút követő évtizedekben többször

felmerült magyar földre való visszatérésének gondolata, amikor – bár Milánóban, a származása szerinti érsekség területén élt – gyakran hívták Rómába, az Államtitkárságra, hogy a Magyarországot érintő kényes kérdésekben rendre kifejtse nagyra értékelt véleményét. Földi zarándokútjának alkonyán a Vatikánban belüli Szent Márta Pápai Hospiciumban talált nyugalomra, ahol 1965. február 1-jén átadta lelkét Istennek, egy »kiváló és alázatos, nagylelkű és fáradhatatlan szolga« (L'Osservatore Romano, 1965. február 3.) fényes emléket hagyva maga után.

Miközben mindnyájukhoz eljuttatom Ferenc pápa, a legfőbb főpap szívből jövő áldását ebben az időben, amelyet a háború és a szenvedés megpróbáltatásai terhelnek a közeli országokban, buzgó könyörgésünk emelkedjen föl a régóta áhitott béke eljöveteleért.

Angelo Rotta érsek emléket tisztelve ezen ünnepélyes alkalommal, azt kívánjuk, az ő fényes példája mindig arra ösztönözzön, hogy fölemeljük szavunkat a szenvedők és üldözöttek rendíthetetlen védelmében, és állhatatosan megőrizzük szent feladatunkat, hogy megőrizzük a békét, amelyet Urunk ránk bízott, azt a mérhetetlen kincset, amelyet rendíthetetlen hűséggel meg kell őriznünk.”

Pallós Tamás
Fotó: Lambert Attila

Szállásadókat és táborozókat hív a Szentjánosbogár közösség

Huszár Domonkossal és Vascsák Fruzsínával beszélgettünk a nyári lelki napokról

(Folytatás az 1. oldalról)

Huszár Domonkos, a Szentjánosbogár Egyesület elnöke elmondja, kezdettől fogva így szervezték a nyári táborokat, a taizéi találkozókat mintájára, ahol szintén családoknál szállnak meg a lelkigyakorlatozók. „Nekem mindig hatalmas élményt jelentett, ahogy befogadtak minket a helyi családok. 2004-ben volt az első táborom, azóta »bogarazom«, ahogy mi mondjuk. Emlékszem, Agfalván a szállásadónk, egy bajszos bácsi a két gyereke mellé betessékelt még négyünket a kisbuszba, hogy meggyünk hozzájuk, náluk fogunk lakni a héten. Ezek a személyes találkozások kiváló lehetőséget nyújtanak arra, hogy megtapasztaljuk, milyen befogadni valakit, illetve befogadva lenni. Egy szálláshelyre legalább ketten mennek, csak fiúk vagy csak lányok. Volt már példa arra is, hogy tizen laktak egy szálláson. Mezőberényben a helyi nénik versenyre keltek, hogy kinél száll meg több gyerek. Mindig mondogatták, nálam nyolcan vannak, nálam meg kilencen.” A táborozók a szállásadóktól kapnak reggelit és vacsorát, és bár a szervezők csak annyit kérnek tőlük, hogy az otthonukban mindenkinek jusson egy polifoamnyi hely, ahol elalhatnak, nagyon sokszor ennél kényelmesebb szálláshelyet biztosítanak nekik. „Amíg táboroztam, sokszor tapasztaltam, hogy matracot vagy ágycsészét készítettek elő nekünk. Nagyon erős a vendégszeretet a magyarokban, mind a mai napig meghatározó élményeim ezekre a befogadásokra” – emlékszik vissza feledhetetlen élményeire Domi.

Vascsák Fruzsina, a Szentjánosbogár közösség elnöke elmondja, hogy a szállásadók toborzásában kulcsszerepet töltenek be a helyi szervezők. Ők azok, akik meghívják a bogártáborra a településre, helyi-ként segítik az előkészítő munkákat és a lebonyolítást. „A kistelepelepeleken a helyi szervező személyesen ismeri az embereket, tudja, kire lehet rábízni gyerekeket, fiatalokat. Amikor megszületik a döntés, hogy lesz a településen bogártábor, ő kezdi el toborozni a szállásadókat, a szentmisék végén és személyes kapcsolatainkon keresztül hirdeti ezt a lehetőséget.” Domi hozzáteszi: „Sokat számít, hogy a helyi szervezők tanúságot tesznek a saját élményeikről szülőként vagy résztvevőként, ezenkívül a táborvezető vagy a csoportvezető is ellátogatnak a faluba, és egy vasárnapi szentmisén beszámolnak arról, milyen személyes élményeik kapcsolódnak a bogártáborhoz. Ezek megérintik az embereket, így aztán szívesen megnyitják az otthonaikat. Egyszer egy szállásadó meggondolta magát, és visszamondta a szállást, így négy gyereknek nem volt hol megszállnia. A tábor előtti utolsó napon jelentkezett a

szomszéd faluból a sekrestyés néni, hogy az a négy gyerek menjen hozzá, ő majd hozza-viszi őket kocsival. Eddig mindig úgy alakult, hogy elegendő férőhelyet kaptunk.”

A fiatalok tehát más kulturális-szociális közegbe kerülnek, mint amit megszoktak. „Amikor csoportvezető voltam, úgy láttam, óriási élmény nekik megtapasztalni, hogy pótanyukájuk, pótnagymamájuk lesz egy hétre. Az, hogy valaki megnyitja számukra az otthonát, olyan mélyen hat rájuk, hogy már nem érdekes, ha nem azt kapnak reggelire, amit megszoktak” – mondja Fruzsina. „Én gyerekként először mindig megszeppentem, hogy hova kerültem, de megdöbbentő élmény volt, milyen szeretettel fogadnak be az otthonukba idegen emberek. Emlékszem, az első ifítáboromban hárman-négyen voltunk fiúk egy szálláson. Az egyik nap a szállásadónk megkérte a csoportvezetőnk, hogy hadd menjünk haza napközben egy kis időre, mert a felnőtt gyerekei éppen otthon lesznek, és szeretne bemutatni minket egymásnak. Megható volt, hogy ilyen fontosak lettünk számunkra” – emlékszik vissza Domi.

A húsz-huszonöt fős csoportvezetői gárda rendszerint a plébánián vagy csoportos szálláson, például a helyi iskola

kopogtatnak, és meghívják az otthallakókat a missziós szentmisére” – mondja Domi.

Csodálatos érzés, amikor megtelik étellel a település. Általában hetven-száz táborozó van a faluban, a helyi fiatalokat is beleszámítva. A táborvezető

”

Nekem mindig hatalmas élményt jelentett, ahogy befogadtak minket a helyi családok. 2004-ben volt az első táborom, azóta »bogarazom«, ahogy mi mondjuk

(Huszár Domonkos)

feladata a korosztályok szerinti vegyes csoportok beosztása. A jelentkezők leírhatják, hová szeretnének menni a felkínált helyszínek közül, sőt még azt is, hogy kivel szeretnének egy csoportba vagy egy szállásra kerülni. Nehéz logisztikai fel-

adatokkal megosztják egymással a tapasztalataikat, és a vezető párok közösen készülnek a következő napra. Hétfőn sportverseny van, kedden faluismereti nap, szerdán kirándulás, csütörtökön pedig színdarabban köszönjük meg a helyieknek, hogy befogadtak minket. Pénteken már mennek is haza a gyerekek, gyorsan elrepül a hét” – ismerteti Domi a hetirendet.

„Mindennap van szentmise és reggeli ima, ezenkívül fontosak a lelki programok. Rengeteg készüllet előzi meg a táborokat. A témákat az év folyamán műhelyekben dolgozzuk ki, külön a gyerekekét, a kamaszokét és az ifikét. Az önismeret, a társkapcsolat és az istenkapcsolat minden témában megjelenik” – meséli Fruzsina, mire Domi hozzáfűzi: „A bogárpedagógiában nagyon fontos a játékban megtapasztalt élmény. Ez alapján beszéljük meg a témákat, ezt az élményt vetítjük rá az istenkapcsolatra, a társas kapcsolatokra és az önmagunkkal való kapcsolatra.” E játékok kezdetben szájról szájra terjedtek, majd 2000-ben összeállt egy gyűjteményük. Két éve jelent meg a Jezsua Kiadó gondozásában az új játékoskönyvük, amivel szeretnének minél több játékot elérhetővé tenni mindenki számára. A megannyi közösségépítő játék mellett beszélgetésindító gondolatok is helyet kaptak a kiadványban.

No de kiből lehet csoportvezető? Kell-e tanulnia hozzá? „Az a legjellemzőbb, hogy a valaha volt kis bogaraktól lesznek a vezetők. A legtöbb táborozó álma, hogy egyszer csoportvezető lehessen. Látják az öt-hat évvel idősebbeket, akiknek a példáját majd követhetik” – mondja Fruzsina. A vezetőknek van egy három hétvégét felölelő képzésük, ebből az egyik alkalom egy lelkigyakorlat, amit Dobogókön, a Manrézában tartanak a jezsuiták támogatásával. A másik két hétvégén bőséges elméleti és gyakorlati ismereteket szereznek a leendő csoportvezetők, akiket a képzési folyamat során egy mentor személyesen kísér. Alapos felkészülés előzi meg tehát a táborokat, melyeket utólag kiértékelnek. S ha már a Szentjánosbogár közösségnek ilyen jól képzett vezetői vannak, érdemes év közben is kamatoztatni a tudásukat. Sokszor hívják őket különböző iskolákba lelkigyakorlatokat vagy egy-egy lelkinapot tartani. „A csoportvezetésen kívül más önkéntes munkára is lehetőség nyílik a Bogárban – folytatja Fruzsina. – Közkezdelt önkéntes feladat a csoportvezetés, de a különböző témaműhelyekben és az irodai munkában szintén jól jön a segítség.” „Bálokat tartunk a Párbeszéd Házában ősszel és tavasszal, ez utóbbi néha nem táncos alkalom, hanem kisebb létszámú társasjátékeket. Métabajnokságainkra még külsősök is jelentkeznek. Egy »bogar pedagógus« váci állami iskolában dolgozik, szereti elhozni a di-

ákjait, akik már bajnoki címet is szereztek. A korosztályok szerinti métabajnokságot a Hajógyári-szigeten rendezzük meg, minden pályának három bírója van, összesen körülbelül húsz” – sorolja Domi az év közbeni programokat és az önkéntesség lehetőségeit. Ősztől nyárig sem csak a sport, a játék, a szórakozás áll a középpontban, sokkal inkább az ima és a beszélgetés. A bogarak úgynevezett bogárklubokban járnak össze, általában hétről hétre találkoznak. A legtöbb klub Budapesten

megtapasztaljuk, mennyire jó kereszténynek lenni, hinni, templomba járni, és ezt viszzük tovább a hétköznapiakba is. Nincs kiírva a homlokomra, hogy katolikus vagyok, mégis akként vagyok jelen a munkahelyen, az utcán, otthon, szentjánosbogárként világítva” – meséli Domi. „Az élet-szerű, lendületes, fiatalos lelkiség sokat segít abban, hogy megtaláljuk a helyünket az Egyházban. A Szentjánosbogár közösség tagjai közül többen imacsoportot alkotnak, háttértámogatást nyújtanak a bogaraknak. Mindenkinek igénye van arra, hogy ne csak egymással, hanem a Jóistennel is találkozzunk” – teszi hozzá Fruzsina. A bálok és a métabajnokságok mindig szentmisével kezdődnek vagy végződnek. „Amikor együtt vagyunk, »rajzunk«, aztán mindenki hazaviszi a felöltött lámpáját, és világít vele a sötétben. Fontos számunkra, hogy világítani tudjunk ott, ahol éppen vagyunk” – mondja Domi, és megmutatja a Sík Sándor-verset, amely alapján a Szentjánosbogár nevet kapták.

”

A kistelepelepeleken a helyi szervező személyesen ismeri az embereket, tudja, kire lehet rábízni gyerekeket, fiatalokat. Amikor megszületik a döntés, hogy lesz a településen bogártábor, ő kezdi el toborozni a szállásadókat

(Vascsák Fruzsina)

és környékén alakult, ország-szerre most már harmincöt van belőlük, nyolcan-tizenötön tartoznak egy csapatba.

A Lőrinc pap téri jezsuita templom szentélyét csak pár méter választja el a Szentjánosbogár-irodától, ahol Fruzsival és Domival beszélgettünk. A bogarak a Szent Ignác-i lelki-séget követik, így sok programjukon van jezsuita jelenlét, a lelkinapokon és más eseményeken jezsuita novíciusok és atyák is részt vesznek. „A táborokban mindig van pap, akivel beszélgetni lehet bármiről, és gyönni nála, vagy behívni a délelőtti programokra. Mindig

A Szentjánosbogár közösség a nyolcvanas évek végén alakult meg Dunakeszin. Néhány család ugyanis szeretett volna a gyerekeiknek keresztény lelkületű közösséget létrehozni, egy olyan fórumot, ahol a keresztény hitet átadhatják nekik. Megalakult hát az első klub, majd nemsokára megrendezték Dunakeszin az első táborot. Sajgó Szabolcs jezsuita szerzetes a kezdetektől támogatta a közösséget, és segítségével megjelent a Szentjánosbogár-újság *A Szív* folyóirat gyermekrovataként. Az újságon keresztül egyre több fiatalhoz jutott el a Szentjánosbogár híre, és néhány év elteltével már olyan sokan jelentkeztek a nyári táborokra, hogy azokat négy-öt, sőt hat helyszínen kellett megrendezni. Ahogy nőttek az egykori gyerekek, létrejött az ifítábor, majd évekkel később a családos tábor is. Az idei nyári lelki napokra is több száz fiatal várna, és keresik a szállásadókat, akiknek szintén felejtethetetlen élményben lesz majd részük.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita

„Szeretek csapatban dolgozni”

Beszélgetés Écsy Gáborral, a Magyar Örökség díjas Katolikus Karitásznak leköszönő igazgatójával

(Folytatás az 1. oldalról)

Amikor 1997 nyarán átvettem a vezetést, már a bővülés időszakába léptünk: emlékszem, Héregen üresen állt egy plébánia, elkezdtünk életet vinni oda, gyerekek nyaraltatására használtuk, azután Pomázon épült egy nagy karítászközpont, később pedig budapesti raktárbázisokat hoztunk létre. Erősítettük a karítászregiókat, külföldi adományozókat kerestünk. Ez utóbbi téren a németországi vonal erősödött meg. 1997 körül indult el a Szent Erzsébet kenyere program és a Gyermek a gyermekéért karácsonyi akció is.

– Ezek mindmáig működnek.

– A Gyermek a gyermekéért akcióra különösen büszke vagyok; karácsonykor kétszáz-kétszázötven, nehéz szociális helyzetű családban élő gyermeket meghívunk, névre szóló ajándékot készítettünk nekik. Erdő Péter bíboros, illetve – amíg velünk lehetett – Mádl Dalma asszony, a Karitásznak jószolgálati nagykövete, legutóbb pedig Herczegh Anita (aki Dalma asszonytól vette át a stafétát) adta át az ajándékokat a Magyar Szentek templomában. Régotha megy ez a programunk, szükség is van rá.

– Hogyan emlékezik a Mádl Dalma asszonnyal együtt végzett munkára?

– Dalma asszony mindig nagyon kedves és közvetlen volt, szívesen kapcsolódott be a programokba, hosszú utakra is eljött velünk, még Kárpátaljára is, amikor oda kellett vinni a segítséget. Mindenben készséges volt, odalépett az emberekhez, beszélgetett velük, igazán jó követte a Karitásznak.

– Karítászvezetőként 2008 előtt is utazott Kárpátaljára?

– Igen, 2000-ben volt a nagy beregi árvíz, a bajbajutottaknak sok segítséget nyújtott akkor az országos Karitásznak, gyűjtést is szerveztek; az országos központ főtitkárával együtt jártunk ki Kárpátaljára. Súlyos volt a helyzet, elkelt a segítség, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyében is szerveztünk gyűjtéseket Kárpátaljának.

– 2008-tól már a Katolikus Karitásznak országos szervezetét vezette.

– 2007 végén keresett meg Német László, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia akkori titkára (jelenleg

Elgondolkodtam rajta, és arra jutottam, hogy a meglévő megbízatásaim mellett ezt már nem tudnám felelősen vállalni. 2008 tavaszán azután felhívott Erdő Péter bíboros, és megkért, hogy mégis lássam el ezt a feladatot a már meglévők mellett.

– Hogyan látott hozzá az országos szintű munkához?

– Előjáróban annyit, hogy szeretek csapatban dolgozni, már korábban is egyeztettem az egyházmegyei igazgatókkal, amikor átvettem a vezetést, a közös munkára helyeztem a hangsúlyt. Emellett fontosnak tartottam azt is, hogy a Katolikus Egyház hivatalos szervezete úgy mutakozzon meg a világ felé, hogy mindenütt jól képviselje a szegényekhez, a rászorulókhöz szóló küldetését. Egységes arculatot alakítottunk ki, elkészülték a jelvények, a pólók, a kabátok, s ezeket összehangoltuk a százhatvannyolc országot tömörítő nemzetközi Karitásznak (Caritas Internationalis) szimbólumrendszerével. A lángoló kereszt magyar logó egyébként leginkább a németországihoz hasonlít.

Emlékszem, nagy élmény volt számomra, amikor egy jubileumi Szent Jobb-körmeneten több mint háromszáz jöttünk össze az ország különböző részeiből: látványos volt a csapat az egységes karításpólókban, a zászlókkal.

– Ha már emlékekről van szó, milyennek élte meg a 2010-es évet, amikor egymást érték a katasztrófák?

– Az valóban a katasztrófák éve volt. A borsodi árvízzel kezdődött. A Karitásznak hosszabb időre fel is vonult a katasztrófa sújtotta területre, hogy segítsen a lakosságnak az újjáépítésben. A többi segélyszervezet is ott volt. Később igen hasznosnak bizonyult, hogy megalakult a Karitatív Tanács, amely összehangolta a nagy segélyszervezetek tevékenységét.

Borsodban több mint háromszáz házat hozott rendbe a Katolikus Karitásznak. Az önkéntesek mellett számíthattunk a szakembereinkre is, akik több hónapon át irányították az újjáépítést. Mély víz volt ez a szervezők számára is. Egész nyáron át tartott az újjáépítési folyamat, s akkor jött a vörösiszap-katasztrófa.

Ott azután másfél éven át jelen voltunk: Devecserben alakítottuk ki a bázisunkat, s a többi segélyszervezettel együtt segítettük a lakosságot. Akit elért az ár, annak mindene odateszett, ezért új házakat kellett építe-

teseink munkája, és jó volt látni, hogy rengeteg önzetlen, segítő szándékú ember jött a térségbe. Megmutatkozott az, hogy ha baj van, az emberek összefognak. Jöttek iskolások, felnőttek, nyugdíjasok, az egyikük kenyereket kent, a másik lapátolt, mindenki megtalálta a helyét, a feladatot – ami ott történt, az példaértékű volt.

– A karítászok tudják, hogy Ön sem veti meg a kétkezi munkát, ha kell homokzsákot pakol, vagy éppen ételt oszt. Fontosnak tartja a személyes jelentéket?

– Fontosnak tartom a munkát, azt, hogy segítünk. Szívesen odaállok az emberek közé, s azt gondolom, hogy ez a többieknek is jó, például baráti kapcsolatok alakulnak ki közöttünk.

Nem győzöm hangsúlyozni, mennyire csodálatra méltó, hogy ilyen sokan akarnak segíteni. Rendszerint panaszkodunk az emberekről, a negatívumokat látjuk, pedig

– Az imént szóba került a Karitásznak Zöldellő kertek programja. A bajtói sajtótájékoztatón azt mondta, hogy ez a Katolikus Karitásznak egyik legreményteljesebb kezdeményezése.

– Amikor valaki elültet egy magot, azt abban a reményben teszi, hogy majd kihajt. Vállalja, hogy a szárbá

kell olyan készleteket, amelyekkel azonnali segítséget tudunk nyújtani, erre mindig gondolunk kell.

Az önkénteseinknek rendszeresen szervezünk képzéseket. Jó, hogy megvan bennük a segítő szándék, de szükséges a szaktudás is, hogy hatékonyan váljon a segítség, például katasztrófahelyzetben.

– Mi az, ami Ön szerint a legfontosabb a Katolikus Karitásznak jövője szempontjából?

– A legfontosabb az ember, az önkéntesek. Eltelt már néhány évtized a Karitásznak újraindulása óta, az akkori lelkes segítők ma már eltesebb korúak. Napjainkban is meg kell újulni, szükség van a fiatalokra, akik átveszik a feladatokat. S ami talán még ennél is fontosabb: a tevékenységünkben legyen lélek! Ne váljunk csupán adományelosztó központtá!

– Mi a Karitásznak lelkeségének lényege?

– Először az, hogy az evangéliumból ered; nekünk az Urat kell követnünk minden tevékenységünkben, a segítségben is. Legyen elég alázat abban, aki a másikhoz fordul, azért, hogy felkarolhassa. Nem könyörödadományt nyújtunk át a rászorulóknak! Azt a bizonyos csomagot sokféleképpen át lehet adni, akár meg is lehet sérteni vele a másik embert. De úgy is lehet segíteni, hogy felemeljük őt. Erősíteni kell ezt a lelkiületet! Ugyanakkor azt is tudom, hogy az önkénteseink sokat tesznek ezért. Sokat is vállalnak a napi munkájuk, a családi feladataik mellett, van úgy, hogy teljesen önerőből, saját eszközeiket, például az autójukat felajánlva, és szívesen teszik ezt.

– Visszanézve az elmúlt évtizedekre, milyen eseményt, élményt vagy fontos pillanatot ragadna ki a karitáséletből, ami különösen fontos volt Önnek?

– Majdnem minden évből, programból emlékszem ilyen élményre. Azt kell látnunk, hogy bár mi csak közvetítők vagyunk, mégis nekünk hálásak az emberek, amikor segítünk. Kicsit mindig szégyenkezve fogadom ezeket a köszöneteket, hiszen nem a mi érdemünk, hogy segíteni tudunk, csak azt adjuk tovább, amit mások összeadtak, összegyűjtöttek.

S ha már élményekről esik szó, voltak félelmetes pillanatok is, például legutóbb a háború idején, amikor Ukrajnában jártunk... De a szekér megy tovább, és hozza magával az apróbb-nagyobb örömeiket is. Minden bizonnyal ezek is viszik tovább, előre az embert.

Körössy László
Fotó: Fábrián Attila

Magyar Örökség díjban részesült a Katolikus Karitásznak – Caritas Hungarica szolgálata

A budapesti Ráday Házban rendezett 112. Magyar Örökség díjátadó ünnepségén március 29-én hét elismerést adtak át. Mások mellett Magyar Örökség díjban részesült a Katolikus Karitásznak – Caritas Hungarica szolgálata.

A Katolikus Karitásznak – Caritas Hungarica szolgálatának laudációját Vojcek László professzor, az orvostudomány kandidátusa ismertette. Kitért arra, hogy a szervezet 1931 óta nyújt segítő kezdet a Kárpát-medencei magyarság és az itt élő nemzetek rászorultjainak.

Napjainkban a Katolikus Karitásznak központja itthon 16 egyházmegyei központ, plébániai csoport, 22 szociális intézmény és közel 10 ezer önkéntes munkáját segíti. Együtt támogatja a Trianonban elszakított területeken – mindenekelőtt a Kárpátalján és a Délvidéken – működő karítászcsoportokat is.

A szervezet 2001-től Katolikus Karitásznak – Caritas Hungarica néven folytatja munkáját, és tagja a 165 országot összefogó Caritas Internationalis nemzetközi hálózatnak. Az országos hálózat által a Karitásznak önkéntesei az anyaországban elérik a legkisebb települések rászorultjait, és eljutnak a legtávolabbi és legnehezebben megközelíthető határon túli településekre is. A helyiek gondjait ismerve az egész Kárpát-medencében segítenek rászoruló családoknak, egyedülálló időseknek, fogyatékkal élőknek, szenvedélybetegeknek: tartósélelmiszer-, ruha-, pelenka- és gyógyszeradományokkal, iskolakezdési csomaggal.

Forrás: Katolikus Karitásznak

amikor a programjainkkal kapcsolatban megszólítjuk őket, megmutatkozik a bennük rejlő jó. Lehet, hogy éppen erre a megszólításra vártak... Együtt sokat tudunk segíteni.

– A Katolikus Karitásznak távoli országokban is továbbított magyar adományokat.

– Igen, például Sri Lankába, a 2004-ben bekövetkezett cunami idején. Hatalmas összeg jött össze az országos gyűjtésből, a Karitásznak iskolát, napközi otthonnak alkalmas házat is épített a magyar adományból.

– A plébániai elfoglaltságai meg az országos tevékenységek közben tudott időt szakítani a pihenésre?

– Néha útközben, amikor egy másik sofőrrel felváltva vezettünk (nevet), de a Jóisten mindig adott annyi erőt, amennyi kellett.

szökkenő növényt gondolja, és reméli a jó termést. Csodálatos, hogy egy-egy kicsi magból növény lesz, amely táplálékot ad az embernek. A vetőmagok átadásával reményt is adunk, és most, a szentévbén még inkább gondolhatunk erre.

Örömmel említem meg, hogy a Zöldellő kertek programba évek óta bekapcsolódik a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (MATE). Tavaly tizenötezer palántát adtak át nekünk, azt osztottuk szét a rászoruló családok között. A MATE is meglátta a jót ebben a programban.

– Sokrétű a Katolikus Karitásznak tevékenysége, rugalmasan kell reagálnia a történésekre, legutóbb éppen a közelünkben kitört háború következményeire. Hogyan készülnek fel a váratlanra?

– A szervezet nyolc kiemelt tevékenységet végez, s ezeken a területeken késznek kell lennünk arra, hogy bármikor teljesíthessük a feladatunkat. Hála Istennek, nincs mindig árvíz vagy földrengés, menekültügyi krízis vagy háborús helyzet, de amikor van, akkor készen kell állnunk, indulnunk kell segíteni, akár már másnap. Ugyanakkor tartalékolunk

A Zöldellő kertek program idején megnyitóján (Fotó: Lambert Attila)

belgrádi érsek, akit Ferenc pápa tavaly bíborossá nevezett ki – a szerk.), hogy gondolkozzam el az országos karítászigazgatói feladat vállalásán.

ni, amit az állam tett meg. Ezek berendezésében is segítséget nyújtottunk.

Meg kell említenem, hogy rendkívül elismerésre méltó volt az önkén-

Palánki Ferenc püspök megáldotta a mátészalkai katolikus iskola új kápolnáját

Március 25-én, Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök szentmise keretében megáldotta a mátészalkai Szechenyi István Katolikus Német Nemzetiségi Általános Iskola Szent József-titulusú új kápolnáját. Koncelebrált Heidelsperger István püspöki helynök és Németh István püspöki titkárral.

Jézus a szentmisében, a kenyér és a bor színe alatt.

Az iskola diákjai és oktatói kivétítőn követték az ünnepi szertartást. A szentmise végén Heidelsperger István püspöki helynök megköszönte a megyéspüspök támogatását a kápolna létrehozásában; továbbá méltatta az itt dolgozók munkáját, hogy 14 év után létrejöhetett ez

A szentmise elején Dienes Béla, az iskola főigazgatója arról beszélt, hogy egy olyan hely jött létre, „ahol a rohanó hétköznapok közepette megállhatunk és Isten jelenlétében új erőt meríthetünk”. Hozzátette: az új kápolna az iskola szívévé válik.

Ezt követően Palánki Ferenc püspök megáldotta a Szent József-kápolnát. Az új kápolnában celebrált szentmise homíliájában a főpásztor emlékeztetett: Gyümölcsoltó Boldogasszony, az örömhírvétel ünnepe van. Gábrriel főangyal megjelent Szűz Máriának, és elmondta neki, hogy ő lesz a Megváltó édesanyja, s rajta keresztül megjelenik itt a földön Isten szeretete.

Mi is tudjuk követni Máriát, a mi életünk is gyümölcstermő lehet, ha a szeretet gyümölcseit kezdjük teremni – emelte ki szentbeszédében a főpásztor. – Jézus mindannyiunkat arra hív, hogy a szeretetének hírnökei legyünk. Jézus eljött, mert Mária igent mondott rá, és hozzánk is eljön, ha mi is kimondjuk ezt az igent. Ő megjelenik közöttünk. Itt ebben az iskolában, annak gyönyörű kis kápolnájában is valóságosan megjelenik

a kápolna, amely az elcsendesedés, az Istenhez való fordulás helye lesz ezentúl.

A kápolna megáldásának napját az iskola második születésnapjának nevezte a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye püspöki helynöke.

Forrás és fotó: Leiszt Máté/Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Misszió a gyakorlatban

Egyházmegyei pasztorális összekötőknek rendeztek szakmai napot Máriabesnyőn

Első alkalommal rendeztek a váci egyházmegyei pasztorális összekötők számára szakmai napot Máriabesnyőn. A Misszió a gyakorlatban elnevezésű szakmai napon az ismerkedés és az együttgondolkodás mellett Marton Zsolt püspöktől is kérdezhettek a jelenlévők. A váci Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatósága (EKIF) tudósítását olvashatják.

helyben fontos szereplők az iskolák életében, hanem az egyházmegyében is.

„Ti vagytok a püspök atya jobbkezei az iskolákban mint pedagógusok. A cél pedig az, hogy az oktatási intézményeink ne csak tanítsanak, hanem neveljenek is. Ráadásul ne csak neveljenek, hanem keresztény módon neveljenek. XVI. Benedek mondta még korábban, hogy ma tanúkra van szükség. A gyerekeknek hiteles tanúk kelle-

ta a legfontosabb pilléreket, akik közé a plébánosok, iskolalelkészek, hitoktatók, tanárok, intézményvezetők mellett az EKIF is beletartozik.

Szabó Gábor balassagyarmati iskolalelkész kiemelte, hogy a pasztorális összekötőknek, a munkaközösségeknek, és csoportoknak különleges küldetésük van.

Ezt követően kiscsoportokban ismerkedtek meg régióként a pasztorális összekötők, majd kér-

A Váci Egyházmegyében pasztorális összekötőnek nevezik az egyházi fenntartású iskolák pasztorális munkaközösségeinek vagy munkacsoportjainak vezetőit.

A pasztorális helynökség és az EKIF munkatársai közösen készítették elő és vezették a nap programját. Az esemény elején a Váci Egyházmegye pasztorális helynöke, Paszternák Tamás atya köszöntötte a résztvevőket. „Nagyon fontos küldetés a tiétek, hiszen úgy kell segítenetek, evangelizálnotok, hogy kapcsolatban vagytok mindenkivel. Ennek a napnak egy fontos célja, hogy megosszuk egymással a tapasztalatainkat. Van bennem egy nagy remény, hogy azt a növekedést, ami történik, azt tudjuk együtt táplálni ezen a szakmai napon. Isten akkor tud köztünk dolgozni, ha mi egymás számára és az Ő számára is jelen vagyunk.”

A váci EKIF főigazgatója, Puskás Balázs hangsúlyozta, hogy a pasztorális összekötők nemcsak

nek. Ezekben lesz fontos szerepek a jövőben.”

A köszöntők után Szenográdi Tamás, a szécsényi Páter Bárkányi János Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium vezetője ismertette, hogy náluk miként alakult és változott a pasztorális összekötők szerepe. Hangsúlyoz-

déseiket is összeírhatták, amelyekre a szakmai nap végén Marton Zsolt püspök, Paszternák Tamás atya, Csáki Tibor atya és Puskás Balázs választottak a nyílt fórumon.

Szöveg és fotó: Váci Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatósága

Javára vagyok a másíknak?

Berhidai Piusz OFM tartományfőnök nagybőjti konferenciabeszédei (3.)

Berhidai Piusz, a Magyarok Nagyszasszony Ferences Rendtartomány provinciális tart konferenciabeszédekét idén nagybőjten Budapesten, a Ferenciek terei Alkantarai Szent Péter-templomban (belvárosi ferences templom), A ferences lelkiség pillérei címmel. Harmadik alkalommal, március 23-án, nagybőjti harmadik vasárnapján Testvéri közösség címmel tartott előadást.

Az esemény ezúttal is vesperással kezdődött, majd szentmisével folytatódott, amelyet a tartományfőnök mutatott be. Koncelebrált Kálmán Peregin OFM templomigazgató és Urbán Erik erdélyi tartományfőnök. A szentmise után tartott harmadik konferenciabeszédének kezdetén Berhidai Piusz OFM bejelentette: május 16–18-ig hivatásistázó lelkigyakorlatot szerveznek Szécsényben 18–35 év közötti férfiak számára, akik érdeklődnek a szerzetesi hivatás iránt, vagy egyszerűen csak szeretnék jobban megismerni a ferences lelkiséget.

A tartományfőnök felolvasa Assisi Szent Ferenc Leó testvérhez intézett áldását: „Áldjon meg téged az Úr, és őrizzen meg téged! Mutassa meg neked arcát, és könnyűlőn rajtad! Fordítsa feléd arcát, és adjon neked békét, az Úr áldjon meg téged, Leó testvér! Amen!” Az áldást Fe-

renc egy pergamenlap egyik oldalára írta, miután lejött Alverna hegyéről, ahol megkapta Krisztus szent sebeit. A hegyre egyedül Leó testvér kísérte el. Ez az Öszövétségből ismerős, egyszerű áldás – ám Ferenc picit formálja, a saját lelke szerint, és így a testvéri szeretet kifejezése lesz. A pergamenlap másik oldalán ez áll: „A fölséges Isten dicsérete, ami Ferenc istenszeretetének tanúsága.”

A testvéri közösség fogalmáról Berhidai Piusz kifejtette: Ferenc soha nem beszélt testvériségről, ennek eszményéről, ehelyett testvérek szólított másokat, a teremtményeket, és testvérként akart és tudott jelen lenni a különböző helyzetekben. Amikor a fraternitas (testvériség) szót használja, az mindig konkrét személyekből álló közösséget jelent, soha nem elvont idea. A testvéri közösség témája nagyon nehéz kérdés – szögezte le az előadó. Kiemelte: ők is, ferences szerzetesek, amikor összejönnek, jól érzik magukat, felöltik bennük: ez már a testvéri közösség megvalósítása. Ennél azonban többről kell hogy legyen szó.

A mai társadalomban furcsa ellentmondást tapasztalunk: rengeteget beszélünk a kommunikációról, léteznek a személyes, az interperszonális, a tömegkommunikáció, a közösségi média; tréningek vannak arról, hogyan kommunikáljunk egymással, hogyan hozunk létre valódi, élő közösségeket, mégis mintha soha nem látott méreteket öltene

az elmagányosodás. Mintha mindnyájan különböző, saját nyelven beszélőnek, ami megakadályozza, hogy igazi, élő közösségek szülessenek.

Nem véletlen, hogy Ferenc pápa az egész világot – de elsősorban a hívőket – megszólította *Fratelli tutti* (Mindnyájan testvérek) kezdetű enciklikájával, mely a testvériségről és a társadalmi barátságról szól. Az is érdekes, hogy ez az enciklika 2020 októberében jelent meg, utána következtek a világjárvány és a háborúk, melyek élesen szembemennek azzal, amire azt mondjuk: testvéri közösség. Ferenc pápa Szent Ferenc szemléletét követi: testvérek tekinteni a másik embert, mert ez az evangéliumból következik, az evangéliumi életforma sajátja. A Szentatya idézi Szent Ferenc *Intelmeiből* a 25. kitétel: „Boldog a szolga, aki távollétében éppúgy szereti és félti testvérét, mint amikor vele van. És nem mond a háta mögött semmi olyat, amit szeretettel ne tudna a szemébe mondani.”

A ferences tartományfőnök felidézte: II. János Pál pápa 1996-ban írt *Vita consecrata* (A megszentelt életéről) kezdetű, színódus utáni buzdításában megfogalmazza: az Egyház lényege szerint a közösség misztériuma. A testvéri élet mint szeretetben megosztott élet az egyházi közösség kiváló jele.

Amikor ketten vagy hárman összejövünk Jézus Krisztus nevében, akkor ez az a jel, amelyben megnyilvánul az Egyház

lényege, amelynek mélyén ott van maga a Szentháromság, az isteni személyek közötti közösség, és amelyben megvalósul az a tanítványi közösség, amelyet az Úr Jézus, a megtestesült Fiú hozott létre a mi földi kereteink, korlátaink között, amikor kiválasztotta az apostolokat. A Ferenc kezdeményezésére megszületett közösségek is az evangéliumi életformát követik.

A tartományfőnök kifejtette: Lehetséges, hogy valaki kitartóan böjtöl, virraszt, mégis mindig marad egy fajtája a lemondásnak, amely csak közösségben valósítható meg: a saját akaratunkról való lemondás. Ehhez kell egy másik ember. Vagyis egy odaadott keresztény életben az emberi elköteleződésnek mindig kettős iránya lesz: egyrészt az Isten, másrészt az ember felé. Mindkét irányban megvalósul az önkéntes alárendeltség. A szerzetesi hagyományban az evangélium nyomán ezt hív-

juk engedelmisséggnek. Önként alárendelem magam, de azért, hogy tudjunk egymás mellé rendelték lenni, testvérekké válni.

Berhidai Piusz OFM kiemelt néhány fogalmat Szent Ferenc írásából, így azt is, hogy lelkiileg, vagyis a lélek szerint legyünk testvérek. A *Regulában* írja: „Bárhol vannak vagy találkoznak a testvérek, mutassák meg, hogy egy családból valók. És egyik a másik előtt aggódalom nélkül tárja fel szükségletét, mert ha az anya táplálja és szereti test szerinti fiát, milyen gondos szeretettel kell kinek-kinek szeretnie és táplálnia lélek szerinti testvérét.” Lélek szerinti testvérek lenni azt jelenti, hogy Isten miatt fordulok úgy oda a másikhoz, függetlenül attól, hogy aktuálisan éppen milyen érzések vannak bennem, mennyire ismerjük egymást, mennyire vagyunk szimpatikusak egymásnak. Ha lélek szerint vagyunk testvérek, akkor az evangélium át-

formálja a kapcsolatainkat. Az előadó megvilágította: minden kapcsolatunkban különböző érdekek vannak. Ha hívők vagyunk, mindezeket az érdekeket képes átszínezni, felülírni az, hogy Istenben váljunk a másik javára.

Használja Ferenc a familiaritást, vagyis a családiasság kifejezést is: bárhol vannak vagy találkoznak a testvérek, mutassák meg, hogy egy családból valók. Egyik a másiknak tárja fel, hogy mire van szüksége. Ez a kétezer éves kereszténység része, vagy annak kellene lennie. Ha ez nem volt meg, akkor szenvedtünk a hiányától. Az Egyház tagjai oda mernek fordulni egymáshoz szükségükben, észrevesszük egymás szükségét, és igyekszünk ezen segíteni.

Beszél Ferenc az engedelmisségről is: szabadon, kreatívan otthon vagyok egy kapcsolatrendszerben, amit a közösség jelent – ez az Isten akaratával való egyezés, belesimulás Isten akaratába, és ezért üdvösségszerző. Ferenc azonban arra is figyelmeztet: előfordulhat, hogy az előjáró olyasmire akarja rávenni valamelyik testvért, ami a lélek kárára van. Ezt természetesen nem szabad megtennünk, de még ilyenkor se forduljunk el tőle, ne iktassuk ki a szeretetnek abból a köréből, amelyben otthon kell lennünk mindnyájunknak.

**Bodnár Dániel
Fotó: Lambert Attila**

HÍREK KÉPEKBEN

• A Veszprémi Főegyházmegye Bódi Mária Magdolna április 26-ai boldoggá avatásának tiszteletére az eseményt megelőző estére ifjúsági találkozót szervez, amelyre szeretettel várják a tizenöt és harminc év közötti fiatalokat. Az ifjúsági találkozóra április 25-én 18 és 24 óra között kerül sor a One Veszprém Arénában (Veszprém, Külső-Kádártai út 5.), de a fiatalokat megszólító eseménysor már 15 órakor elkezdődik Veszprém belvárosában. A boldoggá avatásra és az ifjúsági találkozóra a www.bodimariamagdolna.hu oldalon lehet regisztrálni.

• Színházteremmé alakult a budapesti Galvani utcai hajléktalanellátó nappali melegedője március 20-án délután. Pindroch Csaba színművész látogatott el az intézménybe, aki nem először „vendégszerepel” a Máltai Szeretetszolgálatnál: többször járt a 2023. év végén bezárt Vonat hajléktalanszállón, tavaly pedig a Szatmár utcai Családok Átmeneti Otthonában Király Eszter Kelemen és a *sebváltó* című könyvének bemutatóján olvasott fel a gyerekeknek.

• Jó hangulatú, őszinte beszélgetés részesei lehettek a Pécsi Egyházmegye március 26-i szabadegetemének résztvevői. A tavaszi szemeszter záróalkalmának vendége Grecsó Krisztián író és Nacsinák Gergely teológus, ortodox pap volt, aki maga is ír. A Magtár Látogatóközpontban megtartott beszélgetés moderátora és állandó házigazdája Göröfői Tibor volt. A két, eltérő hagyományokkal és gyökerekkel rendelkező író az est folyamán a hittel, a családdal, a hagyományokkal és az írással kapcsolatos gondolatait osztotta meg a jelenlévőkkel.

Zarándokvonat indul Bódi Mária Magdolna boldoggá avatására

Erdő Péter bíboros április 26-án Veszprémben ünnepi liturgia keretében hirdeti ki Bódi Mária Magdolna boldoggá avatását. A szervezők nyomatékosan kérik, hogy az eseményre érkezők – amennyiben lehetséges – ne autóval közelítsék meg a várost, hanem vegyék igénybe a Budapest-ről, illetve Szombathelyről induló Magdolna-zarándokvonatokat. Az utazás a regisztrációval rendelkezők számára ingyenes.

A vonatok várhatóan 17 órakor indulnak vissza, ezekhez is indulnak majd transzferjáratok, és 18.30-kor érkeznek a kiinduló állomásokra. A délutáni várbeli programokról buszos körjáráttal közvetlenül is el lehet majd jutni a vasútállomásra.

A szervezők ezúton is külön köszönetüket fejezik ki Nagy Bálintnak, az Építési és Közlekedési Minisztérium közlekedésért felelős államtitkárnak, valamint a MÁV Zrt.-nek a segítségért és készséges támogatásért, amely lehetővé teszi, hogy a zarándokok díjmentesen és gördülékenyen eljuthassanak a boldoggá avatás ünnepére.

A közös utazás nemcsak praktikusabb és környezetkímélőbb, hanem valódi közösségi élményt is kínál, miközben jelentősen csökkenti a városba irányuló forgalmat. A szervezők ajánlják továbbá azt is, hogy a saját gépjárművel érkezők igyekezzenek teljesen feltölteni utasokkal autójukat.

A Magdolna-zarándokvonatokon való utazás a rendezvény regisztrációjához kötött; regisztrálni a bodimariamagdolna.hu oldalon lehet. Lehetőség van külön megjelölni, hogy a Magdolna-zarándokvonattal kíván valaki utazni, illetve, hogy hol kíván felszállni.

A zarándokvonatok előreláthatólag reggel 6.45 és 7 óra körül indulnak majd Budapest-ről, illetve Szombathelyről, és 8.30 körül érkeznek Veszprémbe. A pontos indulási adatokat és a szükséges információkat minden regisztráló e-mailben időben megkapja.

A vasútállomásról ingyenes transzferbuszok viszik a zarándokokat az ünnepség helyszínére, a Veszprém Arénába.

MAGDOLNA ZARÁNDOKVONAT INDUL

a Veszprémi Érsekség és a MÁV Zrt. Magyarország Kormánya támogatásával

2025. április 26-án

Bódi Mária Magdolna veszprémi boldoggá avatására MAGDOLNA Zarándokvonatot indít két irányból, BUDAPESTRŐL és SZOMBATHELYRŐL.

Szeretettel várunk minden zarándokot Veszprémbe 2025. április 26-án!

Bővebb információk az eseménnyel kapcsolatban a bodimariamagdolna.hu honlapon található.

Szeretettel várnak minden zarándokot április 26-án Veszprémbe!

Forrás és fotó: Veszprémi Főegyházmegye

Harminc év után bocsánatot kért a szerzetesnővér gyilkosa

A Catholic Mobilizing Network nevű szervezet – a halálbüntetés eltörlésének legnagyobb katolikus szószólója az Egyesült Államokban – írta meg a clevelandi (Ohio állam) orsolyita nővérek történetét, amelyet a Vatican News is közzétett.

A meggyilkolt Joanne Marie nővér a közösség szeretett tagja volt, szelíd és kedves lélek, aki a békét és igazságosságot szerette volna előmozdítani a világban

A 2025-ös szentév témájául Ferenc pápa a reményt választotta, ezzel is emlékeztetve minket arra, hogy egy konfliktusokkal, nyugtalansággal, cinizmussal teli világban a remény az, ami „nem csal meg”. Fel kell ismernünk a világban lévő jóságot, nehogy úgy érezzük, mindent a gonosz és az erőszak ural – intett a pápa.

A halálbüntetés ellen harcoló szervezett munkatársa, Krisanne Vaillancourt Murphy osztotta meg a clevelandi orsolyita nővérek történetét. 1995-ben szörnyű tragédia rázta meg a szerzetesközösséget: Joanne Marie Mascha nővért megerőszakolta és meggyilkolta egy Daniel Pitcher nevű huszonegy éves férfi. Az akkor ötvenkilenc esztendőes Joanne Marie nővér a közösség szeretett tagja volt, szelíd és kedves lélek, aki a békét és igazságosságot szerette volna előmozdítani a világban. A gyilkosság után a nővérek közössége kijelentette, ellenzik, hogy Pitchert halálbüntetésre ítélik. Amikor az ügyész

nem vette figyelembe kérésüket, elárasztották üzenetekkel és telefonhívásokkal a világ minden táján élő nővérek, akik szintén azt kérték, hogy engedjék el a halálbüntetést.

Emellett a nővérek imádkoztak is azért, hogy az erőszakra ne erőszak legyen a válasz, halálbüntetés formájában. A gyilkost elítélték, de az esküdtszék végül is nem a halálbüntetésről döntött. Nemrég, évtizedek múlva, a nővérek levelet kaptak Daniel Pitchertől. Kifejezte, megbánta, amit tett, szomorúvá vált, és kérte a nővérektől, hogy bocsássanak meg neki. A szerzetesközösség kikérte mindazok,

köztük a család véleményét, akiket mélyen érintett Joanne Marie nővér halála, majd az ő jóváhagyásukkal választottak Daniel Pitchernek.

Elfogadták bocsánatkérését. Nem mulasztották el, hogy elmondják, milyen fájdalmat és szenvedést okozott a bűncselekménnyel: „Amikor kioltotta az életét, megfosztotta egy jólelkű embertől a közösségünket, a családját, a világot egy olyan embertől, aki csupán Isten szeretetét akarta terjeszteni.” Arra buzdították egykori társuk gyilkosát, legyen jó, békeszerető, kedves ember; elfogadták bocsánatkérését, és megbocsátottak neki. Ez a levélváltás mély hatást gyakorolt a szerzetesnővérek közösségére, és arra indította őket, hogy megújult erővel küzdjenek a halálbüntetés eltörléséért Ohio államban. Ha Daniel Pitchert annak idején kivégezték volna, erre a levélváltásra soha nem került volna sor, és a nővérek azt szeretnék, hogy a megbocsátás és kiengeztelődés kapui mások előtt se záruljanak be.

Az orsolyita nővérek rendkívüli története megmutatja, milyen fontos lebontani a megbocsátással kapcsolatos mítoszokat, hogy mások is megnyiljanak az átalakulásra és gyógyulásra – fogalmaz a Catholic Mobilizing Network munkatársa. Először is, a megbocsátás nem azt jelenti,

hogy elfelejtjük, ami történt, a rosszat, amelyet okozott valakinek a tette. A *Fratelli tutti* kezdetű enciklikában Ferenc pápa azt mondja: Épp a megbocsátás teszi lehetővé, hogy az igazságosságot úgy keressük, hogy ne sodródjunk a bosszú vagy az igazságtalan feledés ördögi körébe” (252).

A nővérek sem felejtették el azt a sebet, amelyet Joanne Marie meggyilkolása, majd szer-

felejtették el és nem is fogják elfelejteni, ami történt. Mégis úgy döntöttek, hogy megbocsátanak, és nem engedik, hogy a gyűlölet és erőszak ördögi köre jöjjön létre.

Ez átvezet a második tanulsághoz: a megbocsátás összeegyeztethető az igazságossággal. Sőt, a nővéreket motiváló irgalmas szeretet, amely miatt annak idején tiltakoztak a halálbüntetés ellen, és amely évti-

kel, hogy nem indítunk mi is támadást az emberi méltóság ellen.

Végezetül ezek a bátor szerzetesnővérek megmutatják, hogy a megbocsátás nem gyengesség. A bátorságuk szinte kézzelfogható. Tanúskodik a hitük és a közösségük erejéről. Amikor próbára tette az élet az elveiket, nem csupán kintartottak elveik mellett, de meg is mutatták azok valódi erejét, hatalmát, amely átalakítja a világot. Amikor az orsolyita nővérek nem mondtak a halálbüntetésre, igent mondtak a reményre. És évtizedekkel később Daniel Pitcher azzal válaszolt, hogy gyógyulást és megbocsátást keresett.

Susan Durkin nővér beszélt közösségük találkozájáról, amely megelőzte a válaszelevelüket: „Személy szerint én valamiféle melegséget éreztem belül, mintha egy súlyt felemltek volna rólam, amiről nem is tudtam, hogy ott van.” A remény és az irgalom a gyógyulás új útjait nyitotta meg, valamennyi érintett és a tágabb közösség számára is. A remény története arra indítanak minket, hogy tanúságot tegyünk a váratlan kegyelemről, amelyet a megbocsátás jelent.

**Fordította: Verestói Nárcisz
Forrás: Vatican News;
NCRonline.org
Fotó: Vatican Media;
Pexels.com**

